

ДНЕВНИКЪ

(Стенографический)

на

ОБЛАСТНОТО СЪБРАНИЕ ПЕТА РЪДОВНА СЕССИЯ.

XXV ЗАСЪДАНИЕ ВЪ ПЕТАКЪ НА 18-И НОЕМВРИЙ 1883 ГОД.

(Начало на единъ часътъ послѣ пладнѣ подъ предѣтелството на Г. Д-ръ Странски.)

Предсѣд.: (звѣни) Засѣданието се отвара ще се прочете поименний списъкъ на г-да депутатитѣ.

Секр. Данчевъ: (чете списъка.)

Предсѣд.: Присѣтствуватъ 48 души. Отсѣтствуватъ трима. Митр. Панаретъ безъ отпущъ, и Д-ръ Калатановъ г. Герджиковъ съ отпущъ.

Ще се прочете протокола отъ миналото засѣдание.

Секр. Руселиевъ: (Чете.)

Предсѣд.: Има ли нѣкой да направи бѣлѣжка върху протокола.

Г. Консуловъ: Мене ми се чини, че предложението за чл. 14 бѣше, че се възлага службата за гражданското състояние «на кметството», а не „на кметоветѣ“, както стои въ протокола.

Предсѣд.: Ще стане поправка въ протокола. Има ли още нѣкой да направи забѣлѣжка? (Нѣма.)

Приставаме на дн. р. Г. Секретаръ ще чете членоветѣ на законопроекта.

Секр. Руселиевъ: (Чете.) Чл. 15. — Всеко тримѣсячие чиновникътъ на гражданското състояние е длъженъ да испровожда вторий екземпляръ отъ държанитѣ списъци до Окръжното Гражданско Сѣдилище, най-късно десять дни слѣдъ истичание на тримѣсячието.

В. Нейчовъ: Азъ имамъ едно предварително възражение, че днесъ се не чуе нищо отъ глѣката въ нашето Събрание.

Предсѣд.: Има ли възражение противъ членътъ? (Нѣма.)

Чл. 16. — Всички пълномощни и други книжа, относящи се къмъ единъ актъ на гражданското състояние трѣба да се държатъ сжчени въ една връзка и въ крайтъ на всяко тримѣсячие, прошнуровани и запечатани, ще се испровождатъ заедно съ вторитѣ екземпляри отъ книгитѣ на гражданското състояние.

Комисията предлага една поправка вмѣсто думата «прошнуровани» да стане „провървени“. (Приема се.)

Чл. 17. — Всяко Окръжно Гражданско сѣдилище, слѣдъ истичанието на всяка година, най-късно до крайтъ на мѣсяць Мартъ, прѣбираща статистически отчетъ отъ всички

списъци въ Дирекцията на Правосъдието, която държи общъ статистически отчетъ върху раждаемостта, женидбата и смъртността въ областта. (Приема се.)

Чл. 18. — Всякой държател на книгитѣ за гражданското състояние е длъженъ да дава копии или извлѣчения отъ актоветѣ на гражданското състояние на лицата които би ги поискали. (Приема се.)

ГЛАВА III. За актоветѣ на ражданията.

Чл. 19. — Когато се роди нѣкое дѣте, въ петнадесять дни отъ рождението му, трѣбва да се обяви за това на чиновникътъ на гражданското състояние, въ общината въ която се е родило дѣтето.

За ражданията сѣ длъжни да предявжтъ :

- а). Законний баща ;
- б). Бабата, която е била при рождението ;
- в). Лѣкарътъ, ако е билъ нѣкой при рождението ;
- г). Всякое друго лице, което е присѣтствувало при рождението ;
- д). Майката, щомъ изцѣлѣе :

За ражданията, ставжли въ публични завѣдения и други общественни завѣдения, е изключително длъженъ да прѣдяви началникътъ на завѣдението. Въ такъвъ случай достатъчно е само писменно съобщение въ официална форма.

Комисията предлага да се замѣнятъ въ послѣдната алинея думитѣ : «за ражданията станали въ публични завѣдения и други общественни завѣдения и пр.» съ думитѣ : „за ражданията станали въ общественни завѣдения и пр.“

Докл. Бобчевъ : Таа малка поправка комисията счете за нужно да направи по таа причина, че както е представено въ законопроекта е погрѣшка. Защото „ражданията въ общественни завѣдения“ се разбира въ болници и др. (Смѣхъ.)

В. Нейчовъ : Тукъ има една пробель, *l'acuse*, да се каже. Какво ще стане, ако ражданието е станало въ една частна кѣща, която не е на лицето на което се ражда дѣтето, нито е общественно завѣдение? Има кусуръ членътъ. Азъ ще прибавя още, че ако ражданието стане вънъ отъ жилището на лицето на което се ражда дѣте кой е длъженъ да обади : ступанинътъ на жилището ли, или самото лице?

Дир. Саллабашевъ : Азъ мисля, че тоя членъ е общъ и за тия раждания, които ставатъ вънъ. Тукъ става общъ, че за роденото дѣте трѣбва да обади бащата, ако не той бабата, лѣкарътъ, или най-послѣ майката. Това е за ражданието вънъ отъ жилището на майката. Ако нѣма законенъ баща дѣтето : ако отсъствува или е умрѣлъ, трѣбва да обади бабата или майката. Тѣй щото членътъ е общъ за раждане вънъ отъ жилището.

Д-ръ Хакаповъ : Въ тоя членъ, който се разисква, се казва, че записванието на дѣтето, въ книгитѣ за гражданското състояние, става въ срокъ отъ 15 дни, слѣдъ денътъ на ражданието. Никѣдѣ въ свѣта дѣто има гражданско състояние не се дава толкова дълъгъ срокъ, защото въ това врѣме много дѣтца умиратъ, освѣнъ това въ тоя срокъ ставатъ такива излѣгвания, които биватъ винаги въ врѣда на роденото. За това всички правителства не приематъ такъвъ срокъ ; нѣ слѣдъ ражданието даватъ най-много 3 дни срокъ. У насъ незная защо толкова дълъгъ срокъ ; желая да ми се обясни отъ г. Дир. Въ противенъ случай, ако не е достатъчно обяснението, ще направа предложение отъ три дена да стане срокътъ.

Дир. Саллабашевъ : Тоя членъ е приетъ съ такъвъ срокъ, защото сега за първи пѣтъ убеждаме такъвъ редъ. Знаеме добръ, че нашето население не е навикнало на та-

жива работи. Сега, ако приемемъ срокъ три дни, трѣбва да имаме предъ видъ и това, че има глоба за тия, които не обаждатъ; и за тая глоба правителството е мислило за да бѣде малко снисходително, когато пръвъ пътъ у насъ става такава работа. Послѣ, слѣдъ нѣколко години, може да се намали. Друга причина има: у насъ не се знае въ три дни какво име ще се даде на дѣтето. Обикновенно у насъ крыщаватъ подиръ една недѣля. Тѣй щото до 15 дни ще бѣде извѣстно името. За крыщенieto и името на дѣтето нито майката нито бащата може да се съгласатъ да стане въ три дни, слѣдъ ражданието. Повечето дѣтца се крыщаватъ на недѣля, до тогава никой не знае какво ще бѣде името. Въ селата особенно знаятъ зависи отъ кумѣтъ да даде име каквото си хареса, а не каквото иска бащата или майката.

Мехмедъ Хулюси: (Говори по турски).

К. Величковъ: Азъ, Г-да, искахъ думата само да обърна внимание върху срокътъ отъ 15 дни, въ расстояние на които спорѣдъ чл. 19 се иска да стане обаждане за роденото дѣте. Въ тоя членъ, спорѣдъ мене, ако се приеме такъвъ дѣлагъ срокъ, може да се изгуби значението на актоветъ по гражданското състояние. И по поводъ на тоя членъ можемъ да се повърнемъ на всички разисквания, които станаха вчера, именно по 13 чл. Ако тия актове които искаме да правимъ, иматъ сѣдебно цивилно значение, както казваше г. Бобчевъ, твърдѣ впрочемъ сполучно, но тоя срокъ е дѣлагъ. Трѣбва да туримъ сѣщия срокъ, който сѣществува въ законитѣ на другитѣ държави, които иматъ закони за гражданското състояние. Защо се туря късь срокъ? За това именно, защото въ акта се забѣлѣжава ражданието, името и пр. Това което може би има нѣй-голѣма важность по гражданското състояние. Тоя актъ има важность за наслѣдствата. И г. Дир. знае колко сѣ важни тия актове. Тогава не разбирамъ какъ да стане срокътъ 15 дни, расстоянието въ което дѣтето може да умрѣ. Моля да се приеме 3 дни. Повече нѣма да говора, защото въпросътъ е много ясенъ. Причинитѣ казани отъ г. Дир. сѣ причини, които нѣматъ значение. За насъ малко може да врѣди кога ще се кръсти дѣтето, за насъ важното е какъ трѣбва да ставатъ актоветъ, да дадемъ възможность да се сванатъ нѣкои работи въ тѣхъ, които можатъ да иматъ важность да се защитатъ важнитѣ интереси въ морално и материално отношение на дѣтето, да не туримъ въ рискъ тия интереси на новороденото. Бащата и майката може би и твърдѣ злощастни, можатъ да се споразумѣятъ въ расстояние на тия три дена, да се заяви на чиновникътъ за гражданското състояние, за ражданието и името даже послѣ можатъ да кръстатъ дѣтето, ако искатъ и слѣдъ една година, като му туратъ сѣщото име което сѣ казали.

Колкото за въпросътъ подигнатъ отъ г. Нейчовъ и той е важенъ. Азъ се чуда какъ г. Дир. не му дава важность. Щомъ ражданието стане въ друга къща, ако бащата нѣма, а майката не е въ състояние да обади, тогава остава да обади притѣжателътъ на къщата. Тоя законъ е точъ въ точъ преведенъ отъ французския, въ който има такъвъ членъ който трѣбва да се не изличава и въ нашия законъ; мѣстото му е въ тоя 19 членъ да се каже това.

Дир. Саллабашевъ: Азъ мисля, буквата *g* въ отличие е турната, въ нея се казва че обажда „всѣко лице което е присѣствувало при ражданието;“ това подразумѣва хозайна и други. Само външно лице не може да обажда, защото много пѣти може да се излѣже. Даже нарочно може да стане излѣгване. Напр. жената неможе да вземе наслѣдие отъ умрѣлия си мъжъ. За да може тя да вземе нѣщо отъ братията на мъжа ѝ, може наскоро слѣдъ смъртъта на мъжа ѝ, да накара нѣкое вънкашно лице да отиде и

каже на чиновника на гражданското състояние, че еди-коя жена роди дѣте, слѣдъ два или петъ мѣсеца отъ смъртта на мъжа. За това е тукъ турено или бащата, бабата, акаръ и *всѣко* друго лице което *присъжествува* на ражданието.

С. С. Бобчевъ: Въпросътъ е тукъ колко дни трѣбва да бѣде срокътъ за заявление предъ чиновника за гражданското състояние. Тоя въпросъ дѣйствително заслужава да се разиска. Въ законопроектътъ представенъ отъ правителството тоя срокъ е отъ 15 дни. Нѣкои казаха, че незнали законъ, въ който да бѣде такъвъ голѣмъ срокътъ. Тѣ сж маматъ. Има закони въ които срокътъ е една година. (Гласове: напимѣръ!) Напимѣръ Турский. Моля позволете ми да изкажа думитѣ си. Има другъ законъ, който предвижда 30 дни. Има най-послѣ закони отъ 3 дни. Послѣднитѣ закони сж най-нови, особено Францускийтъ, отъ който сж заимствувани сега много други. Но трѣбва да ви кажа и това че въ Француский законъ, преди „кодъ Наполеонъ“ не е било 3 дни. Историята за държанието книгитѣ на гражданското състояние може да докаже, че не е изведнажъ станалъ какъс тоя срокъ. Напълно съмъ съгласенъ да приемемъ въ тоя законъ срокъ отъ 3 дни, но работата е, че не може да се приложи у насъ. Да ли ще се осъществи, да ли ще може въ три дни да се достигне това, което иска законътъ? Азъ се съмнявамъ. Ако истина моя страхъ не е основенъ, не е оправданъ, да ми се докаже, азъ ще гласувамъ заедно съ тия, които желаятъ да стане срокътъ твърдѣ малтъкъ. Но страхъ ма е че ще може да се постигне въ три дни цѣльта, която гони законътъ. Казва се, че три дни сж достатъчно да се докаже момента на ражданието. Дѣйствително така е; но не е само тая цѣльта, тукъ не е думата само за наслѣдството. Ако е само за това, то много е и тридневенъ срокъ; а трѣбать 24 часа; защото и 24 часа сж даже дълъгъ срокъ когато трѣбва да се докаже да ли въ тия часове е родено дѣтето или подиръ; два часа сж въ състояние да направатъ хората да загубатъ правото на наслѣдство, или да го спечелатъ. Ще остава изрично да доказвамъ това.

Както казахъ, да ли е само тая цѣль на члена? Ела да видимъ, че не е цѣльта само за да се доказва за наслѣдство; но има друга цѣль, за която става вписването макаръ да става то въ 15 дена. Тая цѣль дѣйствително не е по-маловажна отъ другитѣ. Тя служи да се доказва въ колко години единъ субектъ добива пълнолѣтие. Всички знаемъ, че се явяватъ предъ сѣдилищата случаи да се доказва пълнолѣтие. Напимѣръ пълнолѣтие по криминални работи. Едни освобождаватъ на 17 години, други на 15 и по-малко. Именно най-главното нѣщо, може да се каже, е това, тая е най-главната цѣль, за държанието книгитѣ за гражданското състояние, да се знае врѣмето за срокътъ въ който се достига пълнолѣтие. Има разбира се и други цѣли, но тѣ сж второстепенни.

Сега да ли у насъ хората могатъ да достигнатъ до такова състояние, щото да могатъ да опишатъ и заяватъ вхѣтъ въ три дена за да става вписването въ книгитѣ на гражданското състояние? Всички знаемъ че у насъ има обичай че първий день се крие. Крие се ражданието на дѣтето (смѣхъ.) На много мѣста става това. Освѣнъ това първий день хората сж толкова записани отъ главоболия, отъ много нужди та едва ли може съ врѣме да става заявяването за това раждане. Сжщо тѣй и други лица може да незнаятъ, че трѣбва да се яви, или ще направатъ небрѣжение, понеже не сж навикнали на такъвъ рѣдъ, а чрезъ това пропуца се срокътъ като е малтъкъ, и се подхвъргатъ на наказание. Ето защо азъ мисля, че заявлението да става въ срокъ отъ три дена не може да се приеме. Азъ виждамъ че 15 дни срокъ е много, но да приемемъ 3 дни, то е съвсѣмъ малко въ началото.

В. Нейцовъ: Отъ обясненията на г. Дир. на Правосъдието и отъ думитѣ на г. Бобчева заключавамъ; че за тоя законъ се изисква опортюнизмъ. Всичката цѣль, която се гони съ тоя законъ, може да се каже, че е една отъ най-главнитѣ, именно че законътъ за гражданското състояние има за цѣль да обезпечи и запази животътъ на малолѣтнитѣ, да предварди убийството на новороденитѣ. Ако Францускиятъ законъ приеме 3 дни срокъ, той разбира *най-много* 3 дена, защото може да стане обаядението и въ минутата. Причината на това е, че въ минутата на ражданието не може да се узнае да ли ще дотрае повече време и още и хората не се сѣщатъ какво да правятъ и мислятъ, че дѣтето се е родило мъртво. Когато видатъ, че дѣтето шава не мислятъ, че то е мъртво и че то ще умрѣ въ 2-3 дена. За това е срокътъ *най-малко* 3 дена. Повече време не се допуща, защото като се види, че шава дѣтето повече и иска да се дои, тогава всичкитѣ хора, желаючи да добиятъ наследство, ще глѣдатъ да го удаватъ. Тия главни съображения сж принудили французскитѣ законодатели да приематъ таквъ краткъ срокъ. Азъ мисля, че да приемемъ въ нашия законъ и 7 дена пакъ е много. Всички които сж имали случай да слушатъ распри въ сѣдилищата знайтъ, че голѣма ролъ играятъ умираиията единъ часъ напредъ или послѣ, за майки, бащи и пр. Ако умираието е станало единъ часъ по-напредъ правото за наследство е въ друга смисль, а ако по-послѣ — пакъ въ друга смисль. Така щото законодателитѣ сж имали предъ видъ отъ една страна да оаѣгчатъ сжщественната частъ на правото, отъ друга страна да упазатъ тия крѣхки сжщества, които можатъ да бѣдѣтъ удушени въ кратко врѣме, глѣдали сж да ги запазатъ отъ удушавание. Има майки лоши, които искатъ да станатъ наследници на всичкото имание и да се располагатъ сами. Такива майки можатъ да убиятъ дѣцата си. Който не е челъ листоветѣ за сждебнитѣ работи той незнае това. Най-много за въ насъ да се приеме 4 дни срокъ и то само да се не позволява злоупотрѣбление.

Д-ръ Хакановъ: Именно за това бѣхъ поискалъ разяснения отъ г. Дир. на Правосъдието да вида да ли ще каже мотиви, които сж дали причина и накарали правителството да тури тоя дълъгъ срокъ. Но отъ всичко казано отъ г. Дир. излиза, че нѣма важность и сериозни причини да приемемъ таквъ дълъгъ срокъ; даже нѣма никакво сжщественно оправдание.

Г. Величковъ направи прѣдложение и него трѣбва да приемемъ. Противъ това прѣдложение и въ полза на продължителний срокъ говори г. Бобчевъ, като каза, че въ другитѣ народи билъ по-дълъгъ срокътъ. Показа едни държави които незная да ли трѣбва да поддържамъ. Показа и французскиятъ кодиксъ, отъ който сж заимствувани всичкитѣ права на народитѣ. Въ тоя кодиксъ е прѣдвидено 3 дни, и той каза, че не изведнажъ, а по-легка, по-легка, съ изминуване на врѣме, се приялъ сегашний срокъ; та затова и ние трѣбвало да приемемъ въ начало по-дълъгъ срокъ. Ние, г. г., правимъ законъ въ кого-то и 30 дни да туримъ срокъ пакъ ще бѣде новъ. Затова по-хубаво е отъ начало да приемемъ краткъ срокъ да почнатъ да се учатъ хората на него, отъ колкото ако туримъ по-голѣмъ срокъ, послѣ да се мъчатъ да го смаливатъ. Г. Бобчевъ самъ каза, че по-добрѣ било даже да бѣде по-рано, въ 24 часа, а като е така, тогава неможа да разбера защо не се съгласява да бѣде 3 дена, а иска срокътъ да бѣде повече. Той каза, че това щело да бѣде противъ обичаитѣ. Мисля той се лъже. Ако бѣдемъ малко по-реали въ съображенията си ще видимъ че това е по-лесно. Ражда се дѣте, праща се човѣкъ да каже на бабата, на кръстника, на родинитѣ, тоя сжщи човѣкъ може да каже и на кметството. Чини ми се, че бащата по-добрѣ е когато празнува ражданието на дѣ-

тето да отиде да изпълни тая формалност. Г. Бобчевъ каза, че родителитѣ крияли ражданието. Тукъ азъ не зная такъвъ обичай. Ако е момче малко съ повече бързина го казватъ; но на всѣки начинъ казватъ. Ако има какво да глѣдаме въ случая то е да ли законътъ е съгласенъ съ религиознитѣ обичаи, да не би да не се потвърди. Г. М. Хулюси казва, че нѣма религиозни причини, по които да се не потвърди законътъ. Като е тъй защо да не приемемъ г. Величковото предложение. Азъ моля Обл. Събрание да приеме това предложение, като нѣма други различни мѣнотии. Земете на примѣръ единъ градъ и ще видите, че това твърдѣ лесно става. Особено въ селата дѣто се раждатъ по 15—20 дѣтца на година. Когато тѣ се родатъ всичкитѣ роднини празнуватъ и какъвто е по селата обичай това е още по-лесно. Затова моля да се приеме предложението на г. Величковъ, което е срокътъ, за записване на роденитѣ дѣтца въ книгитѣ на гражданското състояние, да бѣде 3 дни.

Я. Руселиевъ: Понеже цѣльта на закона е повече да се спази и колко се може точно истинний моментъ на ражданието, отъ което зависи на много хора честта; понеже колкото е по-дълъгъ срокътъ не може да се спази точно истината, то както въ всичкитѣ държави срокътъ билъ отъ 3 дни, а само въ Бавария мисля 5 дена е най-голѣмий срокъ, права предложение да се не зима нито 15, 10 а даже и 3 дни; а да се земе срѣдното число, което е по-приложимо отъ колкото другитѣ, именно предлагамъ 5 или най-много 6 дни. (Гласове: 5) Добрѣ 5 дни.

Д. Т. Бракаловъ: Не щѣ да говора на дълго; но чудний тоя въпросъ накарва човѣка, колко и да иска да приказва на късо, да се прѣсне малко по-надълго. Въпросътъ състои въ това, че правителството сматра на тоя законъ, като на законъ който трѣбва да служи за статистически данни повече отъ колкото го изискватъ атрибуциитѣ на гражданското състояние. Ето разлика гдѣ е. Ако е първото и 50 дни да се тури; и то може да бѣде малко време, понеже статистиката не иска за опредѣление на момента въ който е станало ражданието на субектътъ. Но тукъ почти Хулюси ефенди подигна въпросъ, на когото всички дължимъ да благодаримъ, трѣба да обърнемъ внимание на него. За оправдание, мотивитѣ, когато се представя единъ нашъ законъ, се авторитиратъ или турятъ повече на основа на европейски закони, каквито сѣ у Белгия, Холандия, Шотландия и пр. Не се зема въ внимание, когато се праватъ нашитѣ законни условия въ които се намираме, не се основаваме на законитѣ отъ които се управляваме. У насъ законитѣ по които се управляваме всички ги познаватъ, че сѣ закони отъ турската държава и които оставятъ още не отменени. Най-главната роль играе въ насъ законътъ за наслѣдството. Това обикновено предъ сѣдилищата се сѣди по извѣстната процедура — законътъ на шерията повече. — Сега не се изисква да се знае кое е лицето което извѣстява ражданието, но се иска да се знае да ли се е обадило момента или минутата, когато се е родило дѣтето. Но обажданието станало чрезъ едно лице: да ли това лице ще бѣде Valable предъ законътъ? Важно е наистина въ тия обстоятелства, когато дѣтето е малко, когато се ражда, могатъ да го насполѣтатъ нѣкои бѣди, може да има причини да му отнематъ животътъ. — Това нѣщо не е за чуденъ — въ тия обстоятелства да се предвидатъ нѣкои предназначени мѣрки. Ако разгледаме така въпросътъ ще намѣримъ, че не само не трѣбва да се приеме 5, 15 и 3 дни; но даже да се поиска да става завлението съ самото раждане. Но това е невъзможно. Споредъ мене, въ такъвъ случай, три дни е нѣщо, което не врѣди ако се приеме, или 24 часа. Но тукъ трѣбва да се знае едно нѣщо: трѣбва да се знае кое свидѣтелство ще се вземе за valable, ако дѣтето да е умрѣло до извѣстието, което можеше да свидѣтелствува, или докаже, че се е родило, поживѣло или се е родило мрѣтво. Не-

прѣменно трѣбва да се обясни тоя въпросъ. Азъ моля почитаемимъ ми събратия които сж по-вѣщи по юрисприденцията да се помъчатъ да се направи такъво нѣщо което да уясни тая частъ на прѣдмѣта.

М. Хулюси: (говори по турски).

Д. Милковский: (гласове: изчерпанъ.) Много се говори върху тоя въпросъ. Отъ нѣколко г-да, които говориха, азъ заключихъ, че 15 дни сж много. По французскій законъ е три дни и мнозина искатъ да се приеме тоя срокъ, както е въ Франция. Дѣйствително, че въ Франция е тѣй. Но да видимъ да ли ние можемъ да изпълнимъ това условие? Споредъ мене не е възможно, както се каза и отъ официалната трибуна. Ще отидатъ да кажатъ, че дѣте се родило, утрѣ глѣдашъ ще го кръстятъ и трѣбва да кажатъ името на дѣтето. Това излиза непрактично. Трѣбвало би да се изминува първий протоколъ. За това да се не приема предложението на г. Величковъ и Нейчовъ. Защото интересующитѣ се лица ще могатъ да играятъ важна роль, могатъ ако дѣтето умрѣ вжтрѣ въ три дни да кажатъ че се родило мрътво. Ако четете въ закона чл. 23 то ще видите, че това е твърдѣ възможно, могатъ да ставатъ злоупотрѣбления. Най-сгодний срокъ за приемане е срокътъ който предлага правителството за въ насъ поне такъвъ срокъ е отъ практичнитѣ. Най-послѣ трѣбва да имате предъ видъ, че тоя членъ предвижда наказанія за тия които не обаждатъ съ време, това което може да накара ако не цѣлото население, то частъ отъ него да се влачи по прокуратството и уругадѣ, за неиспълнение на формалноститѣ на тоя членъ. Трѣбва да се водимъ отъ нашия характеръ за сега и да приемемъ тоя срокъ който правителството прѣдлага. Послѣ можемъ ако искаме да го намалимъ; но сега да приемемъ единъ малъкъ срокъ какъвто се предлага, мисля, че е невъзможно измѣнението му. Азъ мисля, че съ приеманieto на срокътъ отъ правителството не ще да ние врѣда за никого. Който мисли да излѣже върху нѣкакво си наслѣдство, пакъ може да направи това ако даже приемеме и три дни. Слѣдователно тоя който има такова намѣрение той и въ 15-тѣ дни може да го направи. Да приемамъ 15 дни за да дадемъ по-голяма възможность на населението да предявяватъ на чиновника за гражданското състояние.

Д-ръ Стояновичъ: Азъ подкрѣпямъ прѣдложението да се приеме срокътъ отъ французскій законъ. Ако приемемъ по-дълъгъ срокъ ще дойдемъ до такова положение, че ще трѣбва да се прави актъ за ражданието, а сжщо и за умираиe, въ случай, че роденото умрѣ наскоро. Азъ съмъ съгласенъ да бѣде по-малко срокътъ. Това толкова повече трѣба да се приеме, че както искаха нѣкои да кажатъ законътъ не е толко за статистически данни, а щомъ това не е да земемъ най-късий срокъ, именно срокътъ отъ французскій законъ: *отъ 24 часа до три дни.*

Д. Юрковъ: Всички си казаха мнѣнието по тоя въпросъ, но има още да се каже (Гласове: изчерпанъ). За г. Д-ръ Хакановъ може да е изчерпанъ въпросътъ, а за мене не. Сега главната причина за която се състави тоя законопроектъ е, мисля, първо и първо че обществото трѣбва да се погрижи за него си за неговото съществуване. Именно за това се наръждатъ чиновници за гражданското състояние за да се грижатъ за записването на малкитѣ новородени дѣтца въ книгитѣ за гражданското състояние. Относително до статистическитѣ данни било за военна повинность или друго, нищо не врѣди, ако се запише подиръ 15, 20 дни. Всичкото е за животътъ на дѣтето, както каза г. Нейчовъ, това е, което е най-главната причина, осигуряване животътъ на новороденитѣ. Г. Нейчовъ иска да се приеме отъ 24 часа най-много до 3 дни; първо защото щомъ проживѣе дѣтето три дни въ повече време могатъ да узнаятъ всички кои-

то не желаятъ животътъ на дѣтето. Второ до 3 дни може да се скрие ражданието на дѣтето. Въ това време може да се избегне убиванieto или удушването. Именно главната причина на това е гаранцията за дѣтето. Тая гаранция трѣбва да се даде колкото е възможно по-скоро. Колкото за точното записване на момента и то може твърдѣ лесно да стане, когато хората помнятъ деньтъ и часътъ на ражданието на дѣтето. Колкото по-близо е записването, толкова по-добрѣ помнятъ и хората. Колкото за обстоятелството, че това неможело да се изпълни, азъ ще кажа че може. Щомъ се роди едно дѣте, както е обичай у насъ православнитѣ Българи, отива единъ човѣкъ да вика попътъ да свѣти вода. Въ това врѣме когато се вика попътъ, може да отиде тоя човѣкъ да каже и на чиновника за гражданското състояние. Всички говорения които станаха сж все за полза на кжсий срокъ. Има предложение за три дни; може да се приеме. Колкото за името, това никакъ не може да попречи на срокътъ, защото единъ баща може да тури името на дѣтето си и подирѣ една година.

Предсѣд.: Има поправка отъ Г. Величкова за 3 дни. Друга поправка отъ Г. Руселевъ за 5 дни.

В. Неймовъ: (Предсѣд. за обяснения.) Това което има да кажа е да приемемъ колко си може по кжсъ срокъ. Защото въ 15 дни има шансъ да умратъ всичкитѣ свидѣтели и да нѣма кой да засвидѣтелствува ражданието на дѣтето.

Предсѣд.: Подкрѣпя ли се поправката на Г. Величкова (подкрѣпя се.) Моля, които сж за нея да станатъ прави. (Пада. Гласове съ колко гласа?) 14. (Гласове: второ гласуване.

Д-ръ Хакановъ: Азъ ся съмнѣвамъ.

Предсѣд.: Съмнѣва ли се Обл. Събрание? (Да!) Които приематъ да стане второ гласуване да станатъ прави. (Пада.)

Вгората поправка отъ Г. Руселиевъ подкрѣпя ли се?

Д-ръ Стояловичъ: Азъ подкрѣпямъ това предложение, съ тая обаче прибавка като ся каже „най-много 5 дни“.

Предсѣд.: Моля поправката на г. Руселевъ, както е подкрѣпена турямъ я на гласуване и моля ония, които сж за нея да станатъ прави. (Пада). Моля които сж за членътъ да станатъ прави. (Пада.)

С. С. Бобчевъ: Въ шумътъ който стана азъ не можахъ да разбера, за кой членъ се гласува, (Гласове: а, а!) ако не внимавахъ . . . Азъ разбрахъ, че всичкитѣ поправки паднаха, сжщо тѣй и членътъ. Но най-послѣ членътъ не може да падне, защото безъ него не може. За това моля събранието да обърне внимание върху членътъ и да го приеме. (Шумъ.)

Предсѣд.: Г-да! Моля мълчание. г. Бобчевъ може да направи предложението си при третето разискване.

К. Калчевъ: Членътъ може да е падналъ; но азъ не разумѣвамъ защо да не може да стане ново предложение за срокътъ. Азъ права предложение за 10 дни и моля Събранието да го приеме.

Предсѣд.: Напомнювамъ на г. Калчева, че такива предложения могатъ да станатъ само въ 3 разисквания.

Чл. 20. — Всякой отъ показанитѣ въ прѣдидущий членъ лица става длъженъ да прѣдави за ражданието, ако не съществуватъ лицата означени прѣди него по редътъ, или когато по случайни причини тия не сж могли да прѣдвжтъ за рождението. Прѣдаве-

нието трѣбва да стане устно отъ надлежниятъ представителъ, или отъ друго лице, което е присъствувало когато се е родило дѣтето.

Който отъ задълженитѣ представители за рождението на едно дѣте пренебрегне да извърши това, налага му се едно наказание отъ околийскитѣ съдникъ на основание на заключението, представено нему отъ Департаменталний Прокуроръ; наказанието състои въ глоба отъ 10 до 100 гроша златни.

Дир. Саллабашевъ: При всичко, че ставамъ да говоря отъ официалната трибуна, но азъ ще говоря като депутатъ. Трѣбва да се произнасямъ върху тоя 19 членъ. Г. Бобчевъ направи възражение за това, че не се разбира отъ Събранието защо се гласува. Тѣй щото азъ вѣрвамъ, че може дѣйствително да не е разбирано. Да се пита да ли има желание Обл. Събрание да стане второ гласуване. Първото отхвърляние не служи за мотивъ, че на второто гласуване ще стане същото, както и въ първото. Много пжти се е случвало да се гласува 3-4 пжти за едно нищо. Г. Калчевъ като направи възражение предложи и ново предложение, за което му се направи белѣжка отъ страна на бюрото, че не можали да ставатъ такива предложения сега, а при трететото разискване. Трѣбва да се произнесемъ именно върху тоя членъ. Друго-яче безъ тоя членъ, тоя законъ не струва нищо.

Предсѣд.: Забѣлѣжвамъ на г. Директора, че нуждага отъ тоя членъ той можеше да искаже преди гласуването. Обаче сега слѣдъ гласуването не може да се позволи разисквания.

Д. Юруковъ: Щомъ падна чл. 19 чл. 20 става измѣненъ. Но Обл. Събрание трѣбва да обърне внимание тукъ, че не отъ окол. съдници трѣбва да се налага наказанието, а отъ окръжнитѣ съдилища. А ако бѣде отъ окол. съдилище трѣбва да стане по заключение отъ полицейскитѣ комисаръ. Да задължимъ прокуроритѣ да даватъ заключения то е противно, освѣнъ това трѣбва да имаме повече прокурори. Разумѣватъ че безъ 19 членъ не може да бѣде тоя законопроектъ. Като се приеме 19 членъ наказанието предвидено въ 20 членъ трѣбва да се налага отъ околийскитѣ съдилища по заключение на полицейскитѣ комисари.

Предсѣд.: Моля г. Юркова да формулира писмено предложението си.

Г. Калчевъ: Г. Бобчевъ каза, че има съмнѣние въ гласуването на 19 членъ като не може да се разбере. Обл. Събрание трѣбва наистина да се произнесе за това, като вземе въ внимание, че тоя членъ е основа на законътъ. Безъ тоя членъ нѣма нужда да съществува никой другъ членъ. Ако пристѣпимъ къмъ който и да е другъ членъ ще видимъ, че безъ тоя членъ не може. Независимо отъ 19 чл. който падна, може да стане предложение въ което да се тури и една частъ отъ него. Азъ права ново предложение за 7 дни и моля бюрото, да го тури на гласуване.

Д. Милковскитъ: Същото ще хъ да кажа и азъ. Чл. 19 падна и се направи ново предложение за него, да се тури на гласуване това предложение. Ако и то падне, тогава правителството по-добрь ще направи да отгѣгли законътъ, защото безъ тоя членъ не може да има законъ. Подкрѣпямъ предложението на г. Калчева и моля да се гласува.

Д-ръ Хакановъ: Азъ не можахъ да разбера, че членътъ е отхвърленъ, а само, че има възражения за срокътъ опредѣленъ отъ него. Сега ако дѣйствително както паднаха измѣненіята, падна и членътъ тогава да слѣдваме нататъкъ и колкото се отнеси до другитѣ членове на законътъ, споредъ мене, трѣбва да останатъ тѣй. Утрѣ при 3-то гласуване да се рѣши защото ако туримъ сега да се гласува предложението каквото и да е то ще

го приемемъ; но другитѣ имаме право да се сърдимъ. Понеже въпросътъ е за членътъ който падна, също и за срокътъ опредѣленъ въ него, предлагамъ да се рѣши той при третото разискване и гласуване. Ако се гласува и приеме сега предложението за 10 дни на всѣки начинъ това ще бѣде по натискъ.

Дир. Саллабашевъ: Излишно е да се прави натискъ. Азъ искамъ да обърна вниманието на Обл. Събрание, че е излишно да се разисква по натискъ законътъ. Най-сетнѣ г. Калчевъ дойде да обясни работата, като каза и съмнѣние, че членътъ е падналъ. Г-да! да приемемъ че членътъ падна. Г. Калчевъ направи ново предложение, което мисля трѣбваше да се гласува. Да ли е умѣстно или не? Мисля много пѣти слѣдъ паданieto на единъ членъ правила сме нови предложения които сж били гласувани. Тѣй щото нѣма нужда да говора повече, като имаме единъ прецедентъ, може да се гласува ново предложение. За това да се гласува предложението на г. Калчева.

С. С. Бобчевъ: Азъ бихъ желалъ да говора върху 20 чл.; но понеже стана повръщане, на чл. 19 послѣдствие на недоразумѣние. Но така или инакъ азъ неможа да се съгласа да се повръщаме на дирѣ, както се каза отъ официалната трибуна. Казвамъ, че неможемъ да се повръщаме а да отидемъ по-нататъкъ. Нѣкои мислятъ че не трѣбвало това, защото съ паданieto на тоя членъ законътъ неможалъ да има причини да съществува. Азъ мисля, че членъ 19 не е падналъ. Само опредѣлението на срокътъ падна; но за него можемъ да направимъ предложение при третото разискване. Ако тѣй разбира Събранието работата, ако разбира, че чл. 19 остава, а пада само срокътъ, ако то разбира така, тогава можемъ да отидемъ по-нататъкъ. Инакъ неможемъ да отиваме напредъ. Азъ моля Събранието да се произнесе както разбира, тогава можемъ да отиваме или не по-нататъкъ.

М. Пв. Маджаровъ: Азъ мисля, че като падна чл. 19 не можемъ да отиваме нататъкъ. Впрочемъ да отиваме или не нататъкъ, това остава на Събранието да се произнесе. Но никой неможе да обвинява Събранието че не гласувало за тоя членъ. Може би ще остане осакатенъ законъ; (Бобчевъ съвѣтъмъ осакатенъ.) но никой не е кривъ за това. Тия които укоривать бюрото трѣбва да се довѣратъ на него, което е поставено да води Обл. Събрание. Криво сѣдатъ тия които казватъ, че бюрото недава яснотъ на въпроситѣ. То добръ каза, че членътъ падна. Има ли въ това недоразумѣние? Кой е кривъ? Не можемъ да обвиняваме бюрото. То трѣба да се води по Вжтр. Правилникъ. Можемъ само да се сърдимъ, че Правилникътъ е таквъ. Както и да е спорѣдъ мене не можемъ да се повърнемъ на дирѣ; защото ако направимъ това то ще бѣде смѣшно.

Д-ръ Догоровъ: При всичко, че не виждамъ въ Вжтр. Правил. поне единъ членъ, който да гласи, че слѣдъ паданieto на единъ членъ отъ единъ законъ, да не може да стане ново предложение за замѣстванieto на тоя членъ, азъ не зная защо бюрото отказва да турне на гласуване миѣнието изказано отъ г. Бобчева? Азъ мисля, че добръ ще бѣде да не продължаваме по-нататъкъ разискванието на тоя законопроектъ. Нѣкои казаха че членътъ не е падналъ. Не. Той падна и не съществува вече. За да можемъ да вървимъ напредъ, неизбѣжно нужно е да направимъ abstraction fact, като остане за срока да предложимъ измѣнение въ третото разискване. Тоя е изходний пѣтъ за да можемъ да вървимъ по-нататъкъ. Друго-яче мисля да не продължаваме.

Предсѣд.: Бюрото като турна на гласуване членътъ той падна. Да ли само срокътъ пада или заедно съ него и членътъ, Събранието е волео да приеме тѣй или инакъ; но не сега. Всички поправки които ставатъ въ второто разискване и паднатъ може да се приематъ пакъ само при третото разискване.

В. Нейцовъ: Тръбва да благодаримъ на г. Предсѣд., че добръ тълкува Вжтр. Правил. Ако даже нѣмаше Правилникъ, не трѣбваше да се повръщаме назадъ да приемаме чл. 19, защото трѣбваше да се повърнемъ и на други членове. Истинна справедлива е забѣлжката на г. Предсѣд., че само при третото разискване могатъ да станатъ поправки и предложения за членове паднали при второто разискване. Свършвамъ като казвамъ, че ако се повърнемъ на чл. 19, ще трѣбва да се повърнемъ и на други нѣкои членове, тогава нѣма да направимъ нищо.

К. Калчевъ: Справедлива е забѣлжката на бюрото, че цѣлий членъ пада, а не алинеята. Като пада членътъ нѣма защо да се разисква, за това отгглямъ думата си.

К. Величковъ: Ония Г-да които говориха, че пада цѣлий членъ забравиха да кажатъ, че въ вчерашното заседание сѣщо стана съ чл. 8 който е не по маловаженъ отъ тоя членъ който падна днесъ. Чл. 19 падна по сѣщия начинъ по който падна вчера и чл. 8. Чини ми се, че г. Нейцовъ вчера каза, че не може безъ чл. 8, затова помоли да се не промѣнватъ цифритѣ на членоветѣ, защото при третото разискване трѣбвало да се възобнови пакъ членътъ. Това падане на чл. 8 вчера никакъ не ни попрѣчи да вървимъ напредъ. Понеже при третото разискване можемъ да го предложимъ като имаме прѣдъ видъ нуждата отъ него. Ако и въ третото разискване не се приеме тогава пада окончателно както самиятъ законопроектъ, защото той безъ него не може. Ако тоя членъ падне при третото разискване, тогава разбирамъ че е падналъ, а по-напредъ не. Въ трето разискване може да ся направатъ всячки прѣдложения и поправки станали въ второто разискване. Тогава въ случай, че не се приематъ тия поправки членътъ пада. Ако се приеме сега онова, което предлага г. Саллабашевъ и други, тогава нѣма причина да се не повръщаме за всички-тѣ членове по тоя законопроектъ.

Т. Кесляковъ: Азъ приемамъ, че сме заминали чл. 19 и не можемъ да се повърнемъ. Ако се повърнемъ нарушаваме Вжтр. Правилникъ. Не сподѣлямъ мнѣнието на ония, които казватъ, че безъ 19 членъ пада цѣлий законопроектъ. Истина е че при третото разискване и гласуване на тоя законопроектъ ще туримъ тоя членъ. Разумѣва се, че всѣки ще има прѣдъ видъ неговата важностъ. Можемъ да гласуваме тоя членъ да стане 20. Но азъ мисля, че нѣма да прѣчи ако остане утрѣ да се опрѣдѣли броятъ. По тоя начинъ остава да се произнесемъ или за приеманieto на законопроектъ или за отхвърлянето му, ако се приеме или падне чл. 19. Да го отхвърлимъ не е добро защото втори пжтъ става какъ е гласуванъ отъ Обл. Събрание.

Предсѣд.: Има поправка въ 20 чл. отъ г. Юркова, именно въ втората алинея. Г. Секретаръ ще прочете тая поправка.

Секр. Данчевъ (Чете.) Който отъ задълженитѣ прѣдводители за рождението на едно дѣте прѣнебръгне да извърши това, налага му се едно наказание отъ околийскитѣ сѣдници на основание на заключението прѣдставено нему отъ полицейскитѣ комисаръ; наказанието състои въ глоба отъ 10 до 100 гроша златни.

Д. П. Минковъ: Въобще тукъ се касе за престѣпление и налагане глоба. Всѣки пжтъ единъ сѣдникъ налага глоба за едно прѣстѣпление, слѣдъ заключението на чиновника който прѣдставлява общественото министерство. Тукъ трѣба да ся заличи фразата „на основание на заключението, прѣдставено нему отъ Департаменталинъ Прокуроръ,“ защото прѣдъ околийскитѣ сѣдилища нѣма Департаментални прокурори. Азъ права слѣдующето измѣнение „на основание на заключението на органтъ на общественото мини-

стерство дѣйствующъ при Околийскій съдникъ.“ Това е особена поправка, която иде да се съгласи съ поправката на г. Юркова.

Предсѣд.: Вие правите особена поправка?

Д. П. Минковъ: Да.

Т. Кесляковъ: Азъ мисля, че членътъ е на мѣстото си. Има при Окол. съдилища полицейски комисари, които, когато изказватъ мнѣние по нѣкакво прѣстѣпление, изказватъ го въ името на Окрѣж. прокурорство. Слѣдователно когато работи той въ името на други, и въ името на неговитѣ оцѣлнопомощители значи, дава мнѣние, а не искава своето име, искава мнѣние въ името на Окрѣж. прокурорство

В. Нейчовъ: Азъ бихъ желалъ и твърдѣ е справедливо да се не мѣсатъ тука прокуроритѣ, тѣ нѣматъ работа при окол. съдилища. Най-напрѣдъ нѣма при окол. съдилища такива прокурори. Щомъ като не е легално да има прокурори при околийскитѣ съдилища, то не е легално и това постановление на члена. Ако е добръ трѣба да ги накараме да чуватъ дѣцата да не имъ стане пѣкоя пакостъ.

Предсѣд.: Подкрѣпя ли се поправката на г. Юркова?

Доклад. С. С. Бобчевъ: «На основание на заключението, прѣдставено нему отъ Депар. прокуроръ». Тукъ дѣйствително както видите най-добръ е редактирано. Тукъ *заключение* се разбира *реквизиция* приета по искание на прокурора, понеже прокурорътъ е назначенъ да надзирава държанieto на списъцитѣ, той не може да глѣда пропуски въ това държане, той е като хранител на общественний порядъкъ, нему е възложено да прави всичко. Той контролира, ревизира да ли право сѣ държани списъцитѣ, той може да каже тоя човѣкъ е събралъ и да иска да се накаже. Тукъ е прѣдоставено само околийскитѣ съдилища да налагатъ наказанието. И твърдѣ е естествено, че наказанието трѣбва да се налага отъ окол. съдилища то е компетентно, по искание на прокурорството. За това моля да се приеме тая редакция, именно: «на основание на исканието прѣдставено отъ окрѣж. прокуроръ,» а не друго яче.

Д. Юрковъ: Г-да, още въ първото си говорение казахъ, че можа да се съгласа наказанието да се налага отъ окол. съдникъ; но не по исканието на окрѣж. прокуроръ. Съгласенъ съмъ да бѣдѣ по искание на окрѣж. прокуроръ но глобата да се налага отъ окрѣжното съдилище. Прокурорътъ пише на окол. съдникъ да се накаже оня човѣкъ но той не може да бѣде тамъ да поддържа реквизицията. Разбира се, въ такъвъ случай окол. съдникъ ще знае, че непременно трѣбва да осѣди тоя човѣкъ. Такова нѣщо азъ не зная гдѣ може да бѣде. Това може да се случи пръвъ пѣтъ само у насъ, като сега го поставяме въ тоя законъ. Никадѣ другаде нѣма такова нѣщо. Окрѣжнитѣ прокурори стоятъ прѣдъ Окрѣж. съдилища и отъ тамъ тѣ можатъ да искатъ наказание на тогова или на оногова, а не и прѣдъ окол. съдилища. Ако е работата да правятъ искания прѣдъ окол. съдилища тогава трѣбва да се делегиратъ други лица при тѣхъ, които да защищаватъ распритѣ. Колкото за компетенцията за това че околийското съдилище е компетентно, азъ не можа да се съглася защото компетенцията може да бѣде обща, а О. У. опредѣлева отъ колко до колко може да сѣди окол. съдилище и отъ колко до колко окрѣжното съдилище. Тукъ се касае за една специална компетенция, която даже да е за единъ франтъ не може осѣтѣнъ да и дадемъ на това учреждение на което си е. За това именно неможа да гласувамъ за една такава комбинация, която не би можала да се приеме. Ако искаме да оставимъ на околийскитѣ съдилища компетенцията да налагатъ глобитѣ, тогава трѣбва да се приематъ полицейскитѣ комисари вмѣсто окрѣжнитѣ прокурори. Но ако искаме да

останатъ пакъ окръжнитъ прокурори, тогава трѣбва да замѣнимъ околийскитъ съ окръжнитъ сѣдилища. Прокурорътъ, който е надзирателъ на точното държане на списъцитъ, ако иска да прави реквизиция, трѣбва да я направи до окръжното сѣдилище дѣто той дѣйствиува. Това сѣдилище трѣбва да бѣде компетентно да налага глобата, защото прокурорътъ тамъ поддържа реквизицията си, може да я отгѣгли или апелира.

С. С. Бобчевъ: Ако е работата да се препираме, то може много да се говори. Чини ми се, че тукъ се касае работата да се направи нѣщо разумно и приложимо. Г. Юруковъ обича да ми казва че департ. сѣдилища сѣ, които трѣбвало да се занимаватъ съ тая работи, защото тѣ били компетентни. Г. Юруковъ не е да не знае — напротивъ добръ знае, — че въ окръжнитъ сѣдилища работитъ се свързани съ много формалности, по които не може да има такъва бързина, каквато се изисква при подобни случаи. Каса-телно до работитъ по реквизицията бихъ се съгласилъ, че и другъ чиновникъ, не само окръжний прокуроръ, да може да се делегира предъ окол. сѣдилища, но ако при наши-тъ околийски сѣдилища имаме чиновници отъ общественното министерство, които да мо-жатъ да замѣняватъ окръжнитъ прокурори. Защото всѣкога трѣбва да има такъвъ. Най-послѣ има и друго нѣщо. Г. Юруковъ казва че не трѣбали прокуроритъ тамъ, предъ о-кол. сѣдилища. Инакъ, пита — какъ можалъ единъ прокуроръ да направи реквизиции и да отиде да я защищава? Азъ ще му кажа, че това може да става твърдъ просто. Про-курорътъ нѣма да настоява да се обеси човѣкъ, но той прави реквизиция предъ околий-ското сѣдилище като това му се налага съ общественния порядъкъ. При това той ако иска може да делегира на свое мѣсто, това не му е запрѣтено, полицейски комисаръ. Азъ моли Събранието да приеме той членъ така «по исканне на прокурорътъ и пр.» Инакъ, ако падне членътъ тогава нѣма човѣкъ, който да надзирава държанието на списъцитъ.

В. Нейчовъ: Щехъ да се съгласа съ предложението на г. Бобчева, ако то непред-ставляваше голѣми неудобства. Най-напредъ прокурорътъ ще направи реквизицията си пис-менно предъ окол. сѣдникъ; но може би тия лица, които се обвиняватъ, може би да по-кажатъ извинителни причини за дѣто не извършили това и това. Сега окол. сѣдникъ а-ко изпълни реквизицията прокурорътъ налага глобата несправедливо. Може да се възрази че е неправедна. Трѣбва слѣдователно да стане сѣдба, въ кой ще поддържа тая сѣдба? Полицейски комисаръ, ще кажатъ нѣкои, хубаво, но ще остави той населението по вѣтъ безъ помощъ. Незная гдѣ става така, да се нарушава повече законътъ? Това гаранция ли е за общий порядъкъ? Азъ виждамъ тука нѣщо повече. Предлаганието на комисаритъ е нѣщо неприложимо. Сѣщо и законопроектъ на Правителството чл. 20 вижда ми се неприложимъ съ прокуроритъ. Прокурорътъ да сѣди само дефисъ, да налага глоба при-ставамъ; но не и полицейски комисаръ да се мѣси. Да не даваме на полицейски коми-саръ друга служба. Той има собствена длъжностъ. Да не би да осигуряваме единъ за-конъ съ който да се престъпва други.

Митр. Григорий: (Говори по гръцки.)

Председ.: Подкрѣпя ли се доправката на г. Юрукова? (Подкрѣпя се.) Турямъ я на гласуване заедно съ членътъ и моли които сѣ за нея така, да станатъ прави. (Пада.)

Има доправка на г. Минкова. (Минковъ: отгѣглямъ я.)

Турямъ на гласуване члена както си е, моли които сѣ за него да станатъ прави. (Приема се.)

Чл. 21. — Ако чиновникътъ на гражданското състояние има съмнѣние за достовѣр-

ността на показанията, които му даватъ, той е длъженъ да направи справка за откритието на истината. (Приема се.)

Чл. 22. — Ако майката роди двѣ или повече дѣца, актътъ на рождението за всяко дѣте отдѣлно трѣбва да съдържа часттъ на рождението на всяко отъ тѣхъ и въ всякой случай, кое подиръ кое е родено. (Приема се.)

Чл. 23. — За мъртвородения трѣбва да се заявява най-късно до третия денъ. При това заявление чиновникътъ ще запише само въ регистра на смъртните случаи денътъ и часттъ на смъртта, полтъ на дѣтето и името, презимето и мѣстожителството на родителитѣ. (Приема се.)

Чл. 24. Подхвърления (намѣренитѣ) новородени дѣца ще се записватъ сж забѣлжка, че баща имъ и майка имъ не сж известни. (Приема се.)

В. Нейчовъ: Има да забѣлжка едно твърдѣ важно нѣщо. Чани ми се че ние вървимъ рачешки. Тоя законъ е копиранъ отъ французски законъ; но е изоставенъ отъ край до край. Мѣсто да прѣдшествува III глава съ всичкитѣ членове които говорятъ що съдържатъ актоветѣ на гражданското състояние, тука отива напрогивъ. Не знамъ кога ще додемъ до съдържанието на актоветѣ? Само да се каже, че сме направили нѣщо. Това е напашки. (гласове: ще дойдемъ).

Чл. 25. Всѣкой, който, намѣри новородено дѣте ще го занесе: въ селата, на сѣвѣта на общината, и, въ градоветѣ и предградията, — на мѣстната властъ, заедно съ намѣренитѣ при него дрѣхи и други вѣщи и ще обяви всичкитѣ обстоятелства на врѣмѣто и мѣстото, гдѣто го е намѣрилъ. За това ще се състави протоколъ който трѣбва да съдържа, освѣнъ видимата възраст на дѣтето, неговиятъ полъ, имѣто, което ще му се даде и мѣстото гдѣто ще се занесе. Този протоколъ трѣбва да се запише въ регистра.

С. С. Бобчевъ: Предлагамъ членътъ да стане така: «Всѣкой който намѣри новородено дѣте ще го занесе на кметството, заедно съ намѣренитѣ при него дрѣхи и други вѣщи и пр.» (Приема се.)

Чл. 26. Въ случай, когато дѣтето, на което бащата и майката сж неизвестни, се припознае отъ послѣ отъ неговитѣ родители, трѣбва да се състави единъ актъ за припознавание, който ще се запише отъ страка на актътъ за рождението въ регистра. (Приема се.)

Чл. 27. Актътъ за ражданието обѣма: общината, кѣщата, денътъ и часттъ на ражданието, полтъ на дѣтето, прѣзимето което ще му се даде както и прѣзимето, името, званието и мѣстожителството на бащата, майката и свидетелитѣ.

Имената на прелюбодѣйски и на крѣвосмѣсенитѣ бащи майки, не могатъ да бждѣтъ нито прѣдъявени, нито вѣстени въ актътъ.

Имената на природнитѣ бащи и майки не могатъ да бждѣтъ прѣдъявени, освѣнъ отъ самитѣ тѣхъ или отъ единъ специаленъ пълномощникъ.

Чиновникътъ за гражданското състояние е длъженъ да записва дѣца отъ непознати бащи и майки макаръ и когато предявителитѣ отказватъ да съобщятъ имената на родителитѣ; сжщето става и за блудническитѣ и крѣвосмѣсени дѣца.

В. Нейчовъ: Едно нѣщо има, което ми твърдѣ очудва, именно, че сж предпочтени дѣцата, които се раждатъ на пѣти повече отъ ония, които се раждатъ на дюшечитѣ въ кѣщи (смѣхъ). Не знамъ по кои съображения авторитѣ на законопроекта предлагатъ такава задължена работа, а не казватъ какъ ще се постѣпи съ дѣтето, което не е намѣрено на пѣтьтъ?

Предсѣд. : Правите поправка? (Нейчовъ: Не, за обяснение.) Има ли възражение за членътъ. (Нѣма).

Бобчевъ : И въ тоя членъ както и въ всички други трѣбва да се направатъ поправки, вмѣсто думитѣ: «объма» или «съдържа» — «означава», както и «името и презимето», т. е. «името» да стои по преди. (Прието.)

Чл. 28. Ако се роди дѣте изъ вѣнъ общината въ която бащата и майката имать мѣстожителството си, чиновникътъ на гражданското състояние, който е приялъ актътъ за ражданието, трѣбва въ растояние на десетъ дни да препрати автентична копия отъ актътъ на чиновникътъ на гражданското състояние на речената община, който, слѣдъ получаванieto ѝ, незабавно трѣбва да я впише въ книгитѣ си. (Приема се.)

ГЛАВА IV За актоветѣ на бракосъчитанията.

Чл. 29. Браковетѣ ставатъ въ силата на едно позвоилително, дадено отъ духовниятъ началникъ на общината, на която бракосъчитаемиѣ принадлежатъ. Мусулманиѣ земаѣ това позвоилително отъ шериятското сѣдилище. Най-късно осемъ дни, слѣдъ извършване-то на бракътъ, Духовний началникъ, или имамътъ който е извършилъ обрядътъ на женидбата, е длъженъ да съобщи на чиновникътъ на гражданското състояние едно законно свидѣтелство за бракътъ, подписано най-малко отъ двама свидѣтели, присѣтствующи при обрядътъ на бракосъчитанието. Това свидѣтелство преписано въ книгитѣ за бракътъ, състави самийтъ актъ.

Д-ръ Данчевъ : Предлагамъ 5 минути отпущъ.

Предсѣд. : Подкрѣпа ли се предложението на г. Данчева за отпущъ, (изда) Нѣма отпущъ.

Д. II. Минковъ : Азъ ще направа предложение да се изхвърли първата часть на члена която говори за такава материя която трѣбва да се уреди съ особенъ законъ какъ и по кой начинъ трѣбва да ставатъ браковетѣ. Тукъ имаме законопроектъ за актоветѣ на гражданското състояние или по специално за актоветѣ на бракосъчитанието. Тая цѣль може да е постигне като се приеме тоя членъ отъ втората часть на доло именно: (чете) „Духовний началникъ или имамътъ който е извършилъ обрядътъ“ и пр.

Първата часть на члена за позвоилителни за бракосъчитание тѣ се взематъ отъ духовнитѣ началници на всѣко религиозно общество, нѣщо което не трѣба да функционира въ тоя законъ.

Дир. Саллабашевъ : Азъ не съмъ противенъ на предложението на г. Минкова, защото, истина, тия работи могатъ да стоятъ въ други правилници.

В. Нейчовъ : Азъ ще кажа сега, че 27 чл. заслужа да се намѣри... (Гласове: сега разискваме 29 чл. Смѣхъ.)

С. С. Бобчевъ : Най-напредъ считамъ за нужно да покажа, че тукъ въ рапорта на комисията види се пропуснатата една поправка на тоя членъ. Да не се казва: «духовний началникъ който е извършилъ бракосъчитанието и пр.», а да се каже: «духовното лице или имамътъ» и пр. Духовното лице може да бѣде, което е вѣнчало или пакъ кръстило и пр. Огнositелно до предложението на г. Минкова азъ съмъ противъ. Въ първата часть на члена се говори, че за браковетѣ се изискватъ позвоилителни. Не че е необходимо въ тоя законъ да се постави това нѣщо, но както ще видите по-доле, това позвоилително има насхшна потрѣбность да остане въ члена, че по тоя начинъ, като преписано свидѣтелството въ книгитѣ за браковетѣ, което състави актътъ да бѣдѣтъ записани и са-

митѣ свидѣтели. И пакъ твърдѣ е мѣчно да става това. Азъ моля да се приеме членътъ както е отъ комисията.

Митр. Григорій: (Говори по грѣцки.)

Д. П. Минковъ: Азъ съмъ съгласенъ съ г-на Докладчика на комисията въ това що каза, но не му е мѣстото да се говори тукъ за позволителнитѣ.

В. Нейчовъ: Щехъ да пристана да се остави издаването на позволителнитѣ само на имамитѣ. (Смѣхъ.)

Предсѣд.: Моля г. Минкова да формулира предложението.

Д. П. Минковъ: Първата часть отъ 29 чл. да се изхвърли, да остане членътъ тѣй съ поправката на комисията:

«Най-късно осемъ дни, слѣдъ извършване на бракъ, духовното лице, или имамътъ, който е извършилъ обрядътъ на женибата» и пр. до доле.

Предсѣд.: Подкрѣпя ли се предложението на г. Минкова? (Подкрѣпя се.) Които сж за него да станатъ прави. (Пада.)

К. Калчевъ: Азъ се съмнявамъ, да стане второ гласуване.

Предсѣд.: Моля които сж за предложението на г. Минкова да станатъ прави. (Приема се.)

С. С. Бобчевъ: Хоратътъ събранията ми, че гласували за членътъ както си е, — тѣй слушамъ задъ себе-си. (Гласове: не е тѣй. Други: да стане трето гласуване.)

Предсѣд.: Желаетъ ли Събранието да стане 3 пѣтъ, поименно гласуване? (Не желаетъ.)

Чл. 30. — Свидѣтелството трѣба да съдържа:

1). Имената, презимената, званията, възрастта, мѣсторождението и мѣстопребиванието на съпружитѣ;

2). Имената, презимената, званията и мѣстопребиванието на бащата и майката;

3). Съгласието на възходящитѣ или на опекунтътъ, ако това е потребно;

4). Мѣстото на бракосъчетанието;

5). Презимената, имената, възрастта, званията и мѣстопребиванието на свидѣлитѣ, както и предявението имъ, ако сж роднини, или сродници на една отъ двѣтъ страни, на коя страна и отъ каква степенъ.

При свидѣтелството ще се приложи едно копие отъ позволителното, потвърдено отъ извършившии обрядътъ.

С. С. Бобчевъ: Въ 5 алинея: «роднини или сродници» — да се махне думата «или сродници.» (Приема се.)

Чл. 31. — Въ случай на напущание духовниятъ началникъ или Имамътъ на селото или квартала, съобщава за напущанieto чиновнику на гражданското състояние. Този послѣднийтъ, като получи актътъ за напущанieto, прави потребната бѣлѣжка въ регистра за браковѣтѣ.

Бобчевъ: Въ тоя членъ само една малка поправка да стане, намѣсто: «духовний началникъ или имамътъ» да се каже «духовното лице или имамътъ.» (Приема се.)

Д. Милковскій: Прѣдлагамъ 10 минути отпущъ.

Предсѣд.: Подкрѣпя ли се прѣдложението на г. Милковскій? (подкрѣпя се), които сж за него да стѣнатъ прави. (Приема се.)

Давамъ 10 минути отпущъ.

Слѣдъ отпускъ

Предсѣд.: (звъни) заседаието се отваря.

ГЛАВА V. За актсвентъ на умираиията.

Чл. 32. За всяко умираиие трѣбва да ся прѣдяви въ 24 часа на чиновникътъ за гражданското състояние на общината на която въ околността е станало умираието. Прѣди всичко, най напрѣдъ е длъженъ да прѣдяви за умираието домовладиката; въ случай че нѣма такъвъ, докторътъ, роднинитѣ, съседитѣ на умрѣлиитѣ сж длъжни да извѣстятъ. Заявието за смъртъта трѣбва да стане устно или писменно, отъ страна на надлѣжниятъ предявитель.

Предсѣд.: Комисията прави измѣнение въ тоя членъ: на мѣсто думата «околността» — «окръжността».

Д-ръ Стояновичъ: Желателно би било да се исхвърли думата «домовладиката» да се освободи той да извѣстива, въ такъвъ печаленъ часъ, смъртъта на единъ членъ отъ семейството му. Той въ тоя часъ е въ такъво положение, щото да го принудите да явява смъртъта, то е да искате нѣщо отъ него, което би усилило неговата скръбъ. Ако мѣтнемъ погледитѣ си на членъ 47, който излага глобата за наказание на ония които не извѣставатъ, ще видите, че достатъчно ще бжде на единъ домовладика дѣто изгубва членъ отъ фамилията си, та още да ся наказва съ глоба. Стига му наказанието съ смъртъта. Азъ моля Обл. Събрание да освободи отъ това задължение домовладиката, по тия именно задължения.

М. Григорий: (Говори гръцки.)

Кьойбашиевъ: Въ тоя членъ желателно е да се приеме предложението на г-на Д-ра Стояновича, но освѣнъ това, азъ предлагамъ срокътъ за това явявание да се продължи, да се каже: «отъ 24 часа най-малко до 3 дена.» 3 дена не е дълъкъ срокъ.

А. Хитовъ: Спорѣдъ мене, г-да, членътъ е на мѣстото си. Това което предвижда: домовладиката да извѣстива за смъртъта на члена въ фамилията му, е необходимо. Азъ не забелѣжвамъ тукъ въ члена едно такъво препятствие, каквото изложи г. Д-ръ Стояновичъ, да може домовладиката да отиде и извѣсти на надлѣжното мѣсто. Тукъ ако се говори за домовладиката не ще каже, че непременно той и въ сѣщия моментъ да извѣсти. Напротивъ, азъ разбирамъ, че той може да направи това и чрезъ друго лице. Защото цѣльта се постига и по тоя начинъ.

Относително продължението на срока, както предлага г. Кьойбашиевъ, сжщо немога да се съгласа. Необходимо е да става извѣстието въ 24 часа, защото ще трѣбва да се взематъ медицински мѣрки за освидѣтелствување на трупа по своевременно. За това азъ моля да се приеме членътъ както си е въ законопроекта.

Д-ръ Дагоровъ: Азъ станахъ да подкрепя предложението на Д-ра Стояновича, което е доста умѣтно. За умѣтността му вѣрвамъ и комисията ще се съгласи. Не трѣба да се задължава домовладиката да извѣстива въ растоиние на 24 часа за смъртъта въ семейството му, а по умно, по логично и практично ще бжде, ако се задлѣжи съ това священника, който и ще погрѣбе умрѣлий. 47 членъ предвижда наказание за всяко нарушение на закона, и то е необходимо, трѣба да има единъ отговоренъ, за неиспълнение предписанията на закона. Но не той да бжде домовладиката, много умѣтно е да бжде отговоренъ священникътъ. По тоя начинъ 32 чл. ще бжде доста практиченъ.

Милковскій: Така сжщо, както и г. Дагоровъ, и азъ станахъ да подкрѣпа мѣ-

нието на г-на Д-ра Стояновича. Видите, че това постановление, ако би да не се изпълни отъ задълженото лице да извѣсти за смъртта има предвидено наказание. Разбира се първо домовладиката се задължава за това, послѣ докторътъ, роднинитѣ и съседитѣ. Така се наредба сѣщо и въ глава III, за актоветѣ на ражданията. Ако се представи предъ единъ сѣдия да се извѣсти, разбира се, сѣдията трѣба да знае кой е длъженъ да извѣстива. Г. Дагоровъ каза да се каже «свѣщенникътъ». Но то че е добре. Домовладиката, както каза г. Д-ръ Стояновичъ се намира въ оня часъ въ душевно вълнение и скръбъ, та може да му не доде на умъ, а ако той, като забрави, не извѣсти, а другитѣ: докторътъ, роднинитѣ или съседитѣ сѣщо не извѣстиватъ като мислятъ, че той извѣстилъ, разбира се най напредъ той, домовладиката, ще бѣде наказанъ. За това, като се изхвърли отъ члена думата «домовладика», предлагамъ да останатъ нататѣкъ отговорни: «1) роднинитѣ, 2) съседитѣ, 3) докторътъ и 4) свѣщенникътъ, който извършва погребението.»

Я. Руселиевъ: Г-да, тоя членъ опрѣделява единъ срокъ отъ 24 часа, въ който да става извѣстието за смъртта. И безъ тоя членъ даже, срокътъ не може да се не опрѣделява, понеже, като хората сѣ принудени да направатъ приготвление за закопаванieto, принудени сѣ да извѣстятъ смъртта на надлѣжното мѣсто. Понеже сега гласуваме законопроектъ, понеже той легализира това, мисля, най добръ е членътъ, че може, прѣди да се извѣсти на свѣщенника, да се извѣсти по-преди на властта и интересующитѣ се. Това е много лесно, ако се само отхвърли една пречка, именно да нѣма задължение за писмено съобщаванне.

Г. Караджовъ: Завчера, г-да, гласувахме законътъ за погребението, въ него имаше единъ членъ, който се и прие, щото за погребението да се иска позволение отъ кметството. Приехме още да има наказание, ако заравянieto стане безъ дозволение. И тамъ се още казва, че погребението не може да стане по-рано отъ 24 часа. Слѣдователно когато нѣкой отива до кметството ще може да извърши и двѣтѣ работи отведнажъ. Домовладиката може да извърши това.

Тукъ бѣше намѣсто да се говори именно за това, което г. Милковски спомена, че понеже тоя членъ наредба много лица, които да сѣ длѣжни да извѣстиватъ смъртта, въ много случаи, трѣба положително да се знае кои нарушаватъ членътъ на закона и да се наказватъ. И въ закона за погребението, въ това отношение, се говореше въ обща форма, но стана раздѣление. Трѣба и тукъ да стане сѣщото. Трѣба да се знае, въ извѣстенъ случай, кой именно трѣба да се осѣди. Тукъ се казва: въ случай че нѣма такъвъ «(домовладика) извѣстиватъ: докторътъ, роднинитѣ и съседитѣ.» Роднини може да има много, тъй сѣщо и съседи. Трѣба да се опредѣли. Колкото за останалата частъ на члена нѣма мѣсто и какво да се говори, когато предварително приехме такъвъ законъ.

Дир. Саллабашевъ: Споредъ тоя членъ, най напредъ е задълженъ да извѣстива за смъртта самия домовладика, ако нѣма такъвъ — докторътъ, послѣ най блискитѣ роднини, ако нѣма такива — най блискитѣ съседи или сѣжителни въ сѣщия дворъ. Това се разумѣва въ члена.

Д-ръ Жечевъ: Виждамъ, че се впускаме въ разискване на тоя членъ, които нѣма да ни доведатъ до добръ резултатъ. Тукъ е въпросътъ, когато човекъ умрѣ, да не остане незаписанъ. Практиката, която можемъ да мислимъ за най-добра, я показва членътъ. Човекъ когато умре всѣкога става извѣстно. Свѣщенникътъ, който ще погребѣва мървецътъ, додѣто невиди позволително отъ градския свѣтъ, не може да пристѣпи къмъ погребението. Г. Дагоровъ много злѣ изложи работата, като заключи, че отговорното лице

за извѣстяването трѣба да бѣде свещеникѣтъ. Види се г. Дагоровъ да не знае, че въ други мѣста, дѣто има закони за гражданското състояние, тамъ духовното лице нѣма такъва роль, защото тамъ се глѣда на чиновника на гражданското състояние: когато отъ чиновника на гражданското състояние нѣма дозволение, свещеникѣтъ нѣможе нищо да направи. Слѣдователно, като свещеникѣтъ не може да зарови мъртвецѣтъ до дѣто невиди дозволениято отъ надлѣжното мѣсто, то излиза, че той не може да бѣде отговоренъ. Кметѣтъ извършва вписването въ регистра, а въ сѣщото време и издава дозволително за погребението. Свещеникѣтъ не може по никой начинъ да погрѣбава до дѣто не му се прѣдстави такъво позволение.

Ив. Гонджоровъ: Навстина, г-да, предложението, което стана, да дава това свидѣтелство (да извѣстява смъртта) свещеникѣтъ, може да е умѣстно въ нашѣтъ страни до когато свещеникѣтъ участвуватъ при погребението, но отъ друга страна трѣба да имаме предъ видъ и това, че вчера много говорихме, за да се упазѣ достолѣието на свещеникѣтъ, да се пазятъ тѣ отъ всѣки случай, който би ги некарвалъ отговорни предъ правителството. Трѣба да се има това предъ видъ, защото вчера по такива съображения освободиха тия хора отъ извѣстни длѣжности, а днесъ пакъ искаме да ги натоваримъ съ подобни. Спорѣдъ мене докторѣтъ и домашникѣтъ сѣ най въ състояние да даватъ такъво извѣстие. Това именно и днесъ се практикува въ насъ.

Д-ръ Данчевъ: Членѣтъ трѣба да остане, г-да, както е въ законопроекта. Възраженията, които се появиха противъ него сѣ почти маловажни. Г. Д-ръ Стояновичъ върази, подкрѣпенъ отъ г-да Дагоровъ и Милковски, че домовладиката не трѣба да се тура въ такъво трудно положение, шото, при скръбта, която има отъ смъртта, да извѣстява още и на чиновника. Азъ питамъ г-да Д-риѣ Стояновичъ и Дагоровъ дали се показва умѣтено такъво задължение, шото тѣ знаятъ, като доктори, много пѣти сѣ ги викали въ сѣдилищата да си даватъ мнѣнието? Всѣки ще признае, че домовладиката е най въ състояние да свидѣтельствува смъртта. Шомъ тя е открита отъ властѣта, то е другъ случай. Азъ ще предложа за псчерпанъ въпросѣтъ и моля да се гласува. Искамъ саме една изикова поправка да направа: въ мѣсто „докторъ“ да се каже „ветеринаръ“.

В. Нейчовъ: Г-да, азъ обичамъ малко да говора, но и много да се каже по въпроса, който се разисква, все сѣщѣй резултатъ ще излѣзе. Г. Дир. на Правосѣдието обясни, че, ако въ фамилията нѣма баща или майка, извѣстяватъ най-близкѣтъ роднини или сѣсѣди. Азъ ще питамъ г-на Директора едно нѣщо: ако има 20 блиски сѣсѣди, кой ще бѣде длѣжний за това и кой ще се накаже? Има и друго нѣщо. Предъ сѣдилищата иматъ процедура, ти дава дозволение, нѣкои лица да се представляватъ чрезъ пълномощни. Всички закони, които въ тая сесия гласувахме и които товаратъ извѣстни лица съ извѣстни длѣжности, не позволяватъ да работатъ въ нѣкои случаи чрезъ пълномощни. Сега въ една къща умрело едно лице, ни майката, бащата, ни свекървата отива да извѣсти, а се праца комшията или приятелѣтъ. Не трѣба да се отнѣма задължението отъ тия хора, но и трѣба да има дѣйствителна важность извѣстното, ако то да става и чрезъ други лица. Г-да, и тоя законопроектъ съдържа нѣщо необмислено. Обл. Събрание ако мисли, че всички членове сѣ порядочни, то и тоя е такъвъ. Трѣба да вникнемъ обаче по-добре въ него и ще видимъ, че той прѣдстави нѣщо неприспособимо, нѣщо отъ край до край мѣчно. И два дена да разискваме пакъ нѣма да додемъ до по-лесно нѣщо.

Бракаловъ: Г-да, дѣйствително е тѣй, както каза г. Нейчовъ. Членѣтъ не съдържа нѣщо важно. Спорѣдъ мене ето защо: Тукъ се задължаватъ една върволица хора да

обаждатъ за смъртта на човѣка. Това е нѣщо безосновно. Тоя членъ хичъ не трѣба. Но, ако трѣба да съществува, трѣба да се каже въ него това, което е постановено чрезъ другия законъ — за закопаванieto. Тамъ се каза, че гробътъ не може да се копае, безъ да има позволително отъ надлѣжното мѣсто. Още, градското кметство, или кметствата сж които даватъ билети за позволение за погребението. Сега, чиновникътъ за гражданското състояние, ако иска да знае това, той трѣба да се научи отъ кметството или отъ кмета. Защо да туряме въ трудъ свѣщенникътъ, който прави свѣята длѣжностъ и който не може да се задлѣжи отъ закона, та че да го наказватъ, че не отишелъ до чиновника на гражданското състояние да обади. На чиновника, който ще изпълнява длѣжността си при чиновничеството за гражданското състояние, може да съобщи кметътъ; на кмета като се извѣсти за смъртта, ще е длѣженъ самъ да прати писмото, или извѣстието за смъртта на чиновника. Отъ друга страна ние правимъ закони и оставаме въ тѣхъ да блѣщи нѣщо, за което може би слѣдъ нѣколко години ще ни осжждатъ, че ние не сме имали християнско човѣколюбие. Може тоя законъ да е взаимствуванъ отъ закона на оня народъ, на който нравственото и душевно расположение да е съвършено грубо, отъ каквото е християнското, предъ смъртта на роднинитѣ и ближнитѣ. За това много такива закони, които сж взаимствувани отъ другъ народъ, който глѣда на смъртта по догматически, дѣто паствата или овцитѣ представатъ на тѣхнитѣ духовници, излизатъ неприспособими въ насъ. За тия причини, азъ мисля, като ние правимъ законъ, да имаме предъ видъ, че ще има моменти, въ които тоя който е изгубилъ дѣтето си, роднината си и пр., не ще да е въ хубаво положение, не ще се прокара за човѣчно, ако се насили, подъ страхъ на глоба, да отиде да хлопа капинитѣ на гражданския чиновникъ, който може би, както всички наши чиновници, станали челебии, да се ненамѣрва на опредѣления частъ; послѣ пакъ да отива човѣкътъ да хлопа да го търси и ако го не намѣри, послѣ да му се наложи глоба, че изгубилъ дѣтето си или роднината си. Това е абсурдъ.

Азъ проса даже г. Дир. на Правосждието да се съгласи щото да се приеме въ тоя членъ, че за смъртта се съобщава на надлѣжния чиновникъ отъ самото кметство. (Слѣхъ. Гласове: кметътъ е чиновникъ!) Толкова по-добре: тогава той ще знае работата.

Д-ръ Дагоровъ: Пакъ ставамъ да подкрѣпа мнѣнието, щото въ тоя членъ трѣба да се отмѣни длѣжността отъ домовладиката. Трѣба членъ 32 да фигурира въ смисълъ да не отговаря домовладиката който, въ даденъ случай, за изпълнение обязанността си, да е отговоренъ предъ закона съгласно членъ 47. Азъ мисля, че моето предложение, да се натоваратъ съ такъва длѣжностъ духовнитѣ лица, не ще наруши или понижи тѣхний престижъ. Духовнитѣ лица сж свидѣтели на ражданията, сжщо така както и на умираанията. Не остава прочее друго на духовнитѣ лица, освѣнъ слѣдъ погребението или слѣдъ когато отиватъ въ къщи да изпълнатъ религиознитѣ обичаи по смъртта да съобщаватъ на кметството. Точно повече, че всѣки знае духовнитѣ лица иматъ свои махали съ които разполагатъ и знаятъ именно фамилиитѣ и прочее. Немога да се съгласа въобще човѣкъ ожененъ, взелъ стопанка отъ мѣсто далечно, умрѣлъ въ градъ страненъ за нея, та да е принудена при такъво растревожение да остави мъртвецътъ и търси кметството. Азъ съмъ противъ това постановление на члена, както съмъ противъ наказанието за изпълнението му.

Слѣдъ това, мисля добре ще бжде да има отговорни лица предъ закона, но домовладиката както предвижда чл. 37; предлагамъ да се каже: „духовното лице“. Г. Д-ръ Жечевъ каза, че трѣба да бжде верификаторъ кметътъ. Ако г. Жечевъ докаже, че наши-

тѣ кметове сѣж нѣщо повече отъ колкото един общински кехан, както ги имаме сега, то тогава не трѣбать повече обяснения. Съ закона за умрѣлитѣ се постави сѣщо задължение за извѣстие, което влѣче подире си наказание това се предвижда и тука. Ако се товари на кметовѣтѣ, не зная какво ще стане. Тѣ получавать по 1000 гр. заплата, трѣба да даватъ по 2000 за исплащаніе наказанията. Точно повече, когато за тии закони, слѣдъ промулгирванието имъ, трѣбать три години на кметовѣтѣ да ги узнаятъ.

За това моли Обл. Събрание така леко да не приема постановление, съ което да се натоварватъ съ такъва длъжностъ кметовѣтѣ, а да се възложи тая длъжностъ на свещеницитѣ.

Т. Кесляковъ: Г-да, туку членътъ стои безъ да прави отговорни лицата и да имъ предписва наказание. Да преминемъ тогава членътъ безъ да опредѣляме лицата. За едно погребение трѣба да се взема расписка, която се занаса на гробничара. Отъ друга страна трѣба да се извѣсти смъртта на чиновника на гражданското състояние за да впише той смъртта въ книгатѣ и да състави актътъ. Слѣдователно ние задължаваме, щото да не може да става погребение на никого безъ да бѣде поръчано чрезъ свидѣтелство, което се дава на свещеника, който извършва опѣлото на мъртвеца, — безъ него свещеникътъ и не може да опѣва. За да се даде такъво поръчение на свещеника трѣба да се вземе отъ кмета, който е вписалъ случитѣ въ книгитѣ на умрѣлитѣ. Въ такъвъ случай, нѣма свещеникътъ отговорностъ, нито може да подлѣжи на наказание. Най-много може да се накаже свещеникътъ ако той извърши погребението безъ дозволено. Тия сѣж доста научени, щото веднажъ влѣзълъ въ сила законътъ, тѣ се извѣстиятъ и нѣма да правятъ престѣпления.

За това азъ предлагамъ да остане членътъ тѣй:

„За всѣко умирање трѣба да се извѣстия на чиновника за гражданското състояние въ 24 часа. За извѣстието се взема расписка която се предава на свещеника“. Въ такъвъ случай, къщата въ която е умрѣлий има расписка, безъ която попятъ не може да извърши опѣлото. Слѣдователно има единъ контролъ за погребението. Но кой ще извѣстия? Естествено домовладиката, или другъ, извѣстия и взема расписката. Така всичко добре се свършва безъ да става нужда за наказание. Ако съ това измѣнение се удовлетворява нуждата може да се приеме.

Ст. Бобчевъ: Твърдѣ много не се каза за да се поддържа членътъ. Отъ разискванията които станаха до сега, види се, че сѣществува едно неопредѣление въ членъ. Първо, въ колко време да се извѣстия за смъртта, второ, кои лица да извѣстиятъ. За първото законопроектъ на правителството предвижда 24 часа. Спорѣдъ мене и 24 минути е дълъгъ срокъ: желателно е щото моментътъ на смъртта да бѣде записванъ по скоро, по възможности, до самото сѣбитие на смъртта. Въ разискванията станаха по напредъ върху запитванията на ражданията, нѣкои г-да твърдѣ умѣстно казаха, че трѣба записването на ражданията да става колкото е възможно по скоро и повече клонеха да се намали срокътъ. Ако тѣхнитѣ домогвания бѣха така основни, 10 пѣти, 100 пѣти, по основни можать да бѣдатъ при записването на смъртта. Ако отъ момента на ражданието зависать много важни сътинни за наслѣдството, то отъ момента на смъртта зависать много повече работи. Знаете добре, г-да, че една жена, на която се намѣри дѣте, ако умрѣ часъ по напредъ отъ дѣтето, или то часъ по напредъ, съвършено се измѣнява дѣлбата която трѣба да стане. Ето защо не може да се даде повече отъ 24 часа срокъ. Отъ друга страна има законъ за погребението, който урѣжда това и предписва срокъ отъ 24 часа, та, както забѣлѣжи г. Караджовъ, веднажъ узаконено нѣщо, нѣма защо да се повръщаме. Това за срока.

Като дохаждамъ до въпроса: кои лица трѣба да се натоваратъ съ задължението да извѣстятъ смъртта, ще кажа, че въ члена много добре е казано. Нѣкои г-да казаха, че не трѣба да става то отъ домовладиката. Трѣба той да се отърва отъ такива съблазнителни причини, мотивъ дѣйствиелно важенъ, но отъ друга страна знаемъ, че домовладиката всѣкога е длъженъ да извършва това, даже когато има най-малко време. Нѣма кажа безъ домовладика.

Отъ друга страна, когато той съобщи на надлѣжния чиновникъ за да вземе позволено за погребението, все тоя трудъ ще му стои, ако той каже и да стане вписването. Това е за домовладиката.

Колкото за другитѣ лица: съсѣди, роднини и пр. и тѣ съобщаватъ подъ тоя рѣдъ, т. е. най-напредъ най-близкитѣ роднини, послѣ най-близкитѣ съсѣди, сетѣ докторътъ. Колкото за това, че самия кметъ трѣба да съобщава писмото, или позволителното за погребение на чиновника, това не може, както не може да се изличи отъ втората алинея думата да става извѣстието «и писмено». Въ това ще се убѣдимъ, като погледнемъ на чл. 35 по-долу, който казва, че смъртта въ болницитѣ или въ други общественни заведенія, трѣба да се протоколира отъ управителитѣ на тия заведенія, който се и провежда, вътрѣ въ 24 часа, на чиновника на гражданското състояние. И само въ таквъ случай ще става заявлението писмено. Въ други случаи ще става устно, та нѣма-що да съобщава кметътъ на чиновника, даже ако положимъ, че тоя чиновникъ не е самия кметъ.

Отъ всичко казано до тукъ, азъ вѣрвамъ г-да представителитѣ ще се убѣдятъ да приематъ членътъ тъй, както си е въ законопроекта.

А. Хитовъ: Отгѣглямъ думата си.

М. Григорий: (говори гръцки.)

Предсѣд.: По-напредъ има предложение за да се отхвърли тоя членъ. Послѣ идатъ другитѣ предложения; доправка отъ г. Стояновича. (Бракаловъ: Искамъ думата, що не ми я давате? Не съмъ който *влиязъ* тукъ.) Има записани много. Но ако желаятъ да говорятъ... (Гласове: исчерпанъ, исчерпанъ!) Преди г. Бракалова има други записани.

Д. Т. Бракаловъ: Отъ Н. П-ство бѣхъ по-напредъ записанъ. Нѣма да говоря много и Обл. Събрание не трѣбва да се отегчава отъ моитѣ приказки. Н. В. Митр. Григорий расправи на дълго и широко за нравствеността която развива тоя членъ. Не вѣрвамъ да има отъ насъ човѣкъ толкова духовно и религиозно отпадналъ, щото да приеме тоя членъ. (Гласове: ти.) Който се осмѣли нѣка стане да го подкрѣпи...

Предсѣд.: Има доправка отъ г. Д-ръ Стояновичъ за заличаванieto на думата «домовладика». Подкрѣпа ли се тая доправка? (Подкрѣпа се.) Туриамъ я на гласуване заедно съ члена и мея които сж за нея така да станатъ прави. (Пада.) Слѣдва доправката на г. Д-ра Догорова. Подкрѣпа ли се тая доправка? (Подкрѣпа се.) Които сж за нея да станатъ прави. (Пада.)

Г. Жечевъ настоява ли на своята доправка?

Д-ръ Жечевъ: Да се прибави само «свѣщенникътъ не може да погрѣбе мъртвецътъ до-гдѣто нѣма позволение отъ чиновника за гражданското състояние».

Предсѣд.: Подкрѣпа ли се тая доправка? (Подкрѣпа се.) Които сж за нея да станатъ прави. (Пада.)

Г. Милковскій настоява ли на своята доправка?

Д. Милковскій: Отгѣглямъ я.

Предсѣд.: Г. Руселиевъ настоява ли на доправката си?

Я. Руселиевъ : Не настоявамъ.

Ст. Кьойбашиевъ : При толкова доправки и моята макаръ и да падне ; но да се туря на гласуване. (Смѣхъ.) Азъ предлагамъ вмѣсто «24 часа» да се каже : «най малко до 3 дена». (Гласове : хубаво.)

Предсѣд. : Подкрѣпа ли се доправката на г. Кьойбашиевъ ? (Подкрѣпа се.) Моля които сж за нея да станатъ прави. (Пада.)

Който сж за члена, както си е, да станатъ прави. (Гласове : приема се. Други пада.) Обл. Събрание приема съ 16 гласа *за* отъ 31 присѣтствующи.

В. Нейчовъ : Г. Наумовъ бѣше станалъ да каже, че членътъ падна, а не да гласува. (Смѣхъ.)

Предсѣд. : Не е моя работа това. Минуваме на слѣдующия членъ.

Чл. 33. — Актьтъ за умирање ще бѣде вписанъ въ книгитѣ за умирањията отъ чиновникътъ за гражданското сѣстояние незабавно, слѣдъ като се извѣсти за смъртта, предъ двама свидѣтели видѣвши умрѣлиятъ, които да сж или роднини или сѣсѣди на умрѣлиятъ. (Приема се.)

Чл. 34. — Актьтъ за умирање съдържа : годината, деньтъ, часътъ и мѣстото на смъртта ; името, презимето, възрастта, званието и мѣстожителството или мѣстопребивањето на почившиятъ ; деньтъ и часътъ на смъртта му, както и презимето, името на съпругътъ, ако умрѣлото лице е било женено, или вдовець.

Актьтъ за умирање ще съдържа, тъй сжко, презимената, имената, възрастта, званието и мѣстопребивањето на извѣстителитѣ и да ли послѣднитѣ сж сродници на починалиятъ и отъ каква степенъ. Освѣтъ това, актытъ за умирање ще обѣма : презимената, имената, званията и мѣстожителството на родителитѣ на починалиятъ, до колкото това може да се узнае, както и мѣсторождението на починалиятъ.

Докл. Бобчевъ : Въ първата алинея комисията намира излишно повторение на думи въ четвъртия рѣдъ : „деньтъ и часътъ на смъртта му както и“ и пр. Тия да се заличатъ. (Приема се.)

Чл. 35. — Въ случай на смъртъ въ болници, граждански или военни, както и въ други обществени завѣдения, управителитѣ, администратори или господари на тия завѣдения ще сѣставатъ единъ подробенъ протоколъ, който въ единъ срокъ отъ 24 часа, тѣ сж длъжни да пратятъ до чиновникътъ за гражданското сѣстояние. Тоя протоколъ трѣбва да имз изискваното отъ предидущиятъ членъ съдържание. Щомъ получи чиновникътъ на гражданското сѣстояние протоколътъ, трѣбва да сѣстави актъ, като препише протоколътъ въ книгата за умирањията. (Приема се.)

Чл. 36. — Въ случай на смъртъ, ако не е възможно да се намѣри или да се познае трупътъ, мѣстната полицейска власть или чиновникъ на сѣдебната полиция, ще сѣстави за това протоколъ и ще го препрати на Окръжниятъ Прокуроръ, който, слѣдъ като получи за това позволение отъ сѣдилището, ще распоряди да се впише въ книгата на умирањията, като приложи и протоколътъ.

Предсѣд. : Въ тоя членъ комисията прави една малка поправка вмѣсто думата «позволение» да се каже «разрѣшение». (Приема се.)

ГЛАВА VI. За поправлението на актовѣтъ.

Чл. 37. — Жалбитѣ за поправление на актовѣтъ за гражданското сѣстояние трѣбва да се поправятъ въ окръжното сѣдилище отдѣлене гражданско, въ окръгътъ на което

се намира писалището за гражданското състояние, у което се намира актът, за който се иска поправлението.

Съдилището ще се произнесе слѣдъ заключенията на Прокурорътъ, върху законността съ запазване право на въззивъ, и ако стане нужда да бѣдѣтъ повикани и заинтересуванитѣ страни.

Предсѣд.: Комисията предлага да се поправи думата «*поправятъ*» въ окръж. съдилище» и пр. съ думата: «*отправятъ* до окр. съдил.

Чл. 38. — Пресъдътъ за поправление не ще може никога да бѣде противопоставенъ като доказателство на заинтересованитѣ страни, ако тѣ не сѣ го поискали, или не сѣ били рѣдвно повикани. (Приема се.)

Чл. 39. — Пресъдитѣ за поправления, влѣзли въ законна сила, ще бѣдѣтъ вписани въ книгитѣ отъ чиновникътъ за гражданското състояние, щомъ му бѣдѣтъ предадени забѣлѣжкитѣ за поправлението. Това поправление ще стане отъ страна на поправениятъ актъ. (Приема се.)

ГЛАВА VII. Разноски и такси.

Чл. 40. — Книгитѣ за гражданското състояние се доставятъ на общинитѣ отъ правителството. За тѣзи книги общинитѣ сѣ длѣжни да заплатятъ цѣната имъ. (Приема се.)

Чл. 41. — Всяка копия отъ актоветѣ на гражданското състояние, трѣбва да носи тимбра отъ петъ гроша златни.

В. Нейчовъ: Разбира ли се въ тоя членъ да се казва, че и умрѣлитѣ ще плащатъ тая тимбра, повеже и за тѣхъ се прави актъ за гражданското състояние.

Дир. Саллабашевъ: Разумѣва се, но не отъ умрѣлитѣ се иска да плащатъ а отъ тия които се интересуватъ. Извѣстно е, че лицата интересующи се ще турятъ тимбра на прошенията си.

Предсѣд.: Има ли възражение за члена? (нѣма) Приема се.

Чл. 42. Такситѣ за издаване на копии сѣ слѣдующитѣ:

За свидѣтелство за ражданията златни гроша 2;

« « за усиновление « « 2;

« « за бракосъчетание « « 4;

« « за напущание « 8;

« « за смърть « 2:

Освобождаватъ се отъ тимбра и отъ такса копитѣ отъ актоветѣ на гражданското състояние, поискани отъ различни правителствени учрѣждения и за нужда отъ общественъ интересъ.

В. Нейчовъ: Никадѣ по свѣта не налагатъ данѣкъ на човѣкъ умрѣлъ. Моля да ми се кажатъ примѣри.

С. С. Бобчевъ: Види се г. Нейчовъ може би твърдѣ хубаво да е разбралъ, но не е съглѣдалъ тука, че се говори „за свидѣтелства за смърть“, се плаща 2 гроша златни. Когато нѣкому, за една или друга причина, потрѣба копия за да може да засвидѣтелствува предъ съдилището, или предъ властѣта, че едикои си човѣкъ умрѣлъ тоя день иска копия отъ чиновника на гражданското състояние и му плаща, това става врьдъ въ свѣта, въ Англия, Франция и пр. Това имамъ честь да заяви на г. Нейчова.

К. Величковъ: Азъ съмъ противенъ, такъвъ членъ да се остави въ законътъ. Това

не може да стане; но не би било нужно въ тоя важенъ законъ да се постанови, че ония които вдатъ да издаватъ коние да плащатъ 2 гр. за коние отъ акта за ражданието; 2 гр. — за усиновление; 4 гр. — за бракосъчитание; 8 гр. — за напущание и 2 гр. — за смърть. Това споредъ мене ще да е нѣщо смѣшно да фигурира тукъ. Но ако приемъ, че тоя членъ може да се тури тукъ, то азъ не разбирамъ каква е тая тарифа. Гдѣ ще е важното тукъ? Важното е, че ония които издаватъ преписи даватъ си трудътъ и харчатъ бумага и мастило, за това да имъ се плаща: 4, 8 и 2 гр. Но за известни преписи еднакъвъ трудъ се изисква, та нѣма причини да се зима на едни хора 2 гр., на други 4 и пр. Ако е спорѣдъ значението на преписа, разбирамъ; но можемъ ли да опредѣлимъ кой преписъ може да има по-голямъ значение за тогова, който го иска? Ако е спорѣдъ значението, какъ може оня който иска конието за напущание да плати 8 гр., а който — за смърть и наследство отъ милиони искатъ му се 2 гр., когато той може да даде и 10 лири? Спорѣдъ мене това е една чиста канцеларийска работа, която съ окръжно племо може да се урѣди. На всѣки случай не трѣба туй да фигурира въ закона, но и да фигурира трѣба да се опредѣли 2 или 3 гр. да се зематъ и то общо за всички конии.

Мехмедъ Хулюси: (говори по турски.)

Дир. Саллабашевъ: Колкото за говорението на Хулюси ефенди не можахъ добръ да схвана думитъ му, но чини ми се каза, че е разбралъ, че само когато се занаса въ съдилището едно коние, тогава трѣба да носи тимбра. Тукъ е общо казано, че всѣко коние ще носи тимбра. Това е единъ данѣкъ за правителството. Колкото за платежитъ въ тарифата то е дѣйствително едно право за труда на чиновника. На нѣкои г-да депутати се вижда чудно, именно тарифата и питатъ кѣдѣ въ свѣта става такова нѣщо? По-добръ е да се тури въпросътъ: кѣдѣ на свѣта не става? Ако г. Величковъ разгърне Белгийскитъ закони ще види това. Само защо едни отъ тия числа сѣ по-големи, други по-малки: тукъ остава да се разисква. Всѣки може да каже какво ще. Комисията като взема предъ видъ нѣкои и други отъ Европейскитъ закони намѣрва въ заключение, че тая тарифа е най-умѣстна. Оня който иска свидѣтелство за напущание и влиза въ вторъ бракъ, има доста пари и може да плати повече. Напротивъ за ражданието и пр. то е турено по-малко по тая причина, че такива свидѣтелства повече се искатъ отъ хора бѣдни и то студенти за да могатъ да иматъ улѣснение при получаване на степендия. Но както казахъ това зависи отъ личнитъ съображения на г. депутатитъ да промѣнятъ тая тарифа.

Д. Милковский: Азъ мисля, че толкова да се говори върху таксата 2 гр. ли да бждатъ или 3 мисли не е нужно; даже и 8 да сѣ човѣкъ ще ги плати. Не е голѣма разлика, не заслужва и излишно е да се говори. За това предлагамъ въпросътъ за изчерпанъ.

Предсѣд.: Само г. Нейчовъ има думата.

В. Нейчовъ: Има да направа отговоръ на г. Дир.: Види се, че не ме е разбралъ.

Предсѣд.: Има предложение г. Нейчовъ за изчерпване на въпроса.

В. Нейчовъ: Едно разбрано Обл. Събрание позволява на г. Дир. да го заблуждава, а мене не се позволява да го освѣтла. (Предсѣд. кажете) Казва се, че всички законодатели сѣ имали такса; но тукъ да ли се разбира да се плаща за преписъ напимѣръ за да се докаже, че единъ човѣкъ е умрѣлъ? Ето: момѣкъ, който е въ гроба, иска се солдатинъ; за да докаже майката, че не е отишълъ въ София — и не е бѣгалъ, иска коние отъ акта на смъртѣта, — трѣба ли да плати такса? Това е въпросътъ. Имало у всичкитъ закони такова такса! Азъ неможахъ да намѣра това. (Предсѣд.: правите поправка?) Не права сега. Ще я направа когато стане трето разискване.

Предсѣд.: Г. Величковъ, правите ли доправка?

К. Величковъ: Не. Тръбва да отговора на г. Дир., че за жалость нѣмамъ предъ себе си Българскитѣ закони да вида правъ ли съмъ. Само едно нѣщо искамъ да отговора на г. Дир.; именно за това дѣто каза, че койго иска свидѣтелство за напушание и влиза въ вторъ бракъ, има повече пари и може да плати повече. Не е само за това; но и ако би да е за него толкова повече не трѣба. За женидба плаща се 20 гр. на духовното лице, мнозина хора се не женатъ за да не плащатъ. (Смѣхъ). Това показва колко е силно желанието да се женатъ. Дѣйствително Г-да имайте предъ видъ хора много бѣдни, които сж принудени да дадатъ 20 гр. или 5 гр. Азъ вѣрвамъ че има тава бѣдни хора на които трѣба да се даде улеснение, за да се женатъ, защото имаме нужда отъ дѣтца и хора. (Смѣхъ). Ще бѣде тѣжко на ония които плащатъ за попъ, за вѣнчанье и позволително. Ако е да туримъ една обща такса за всички, азъ предлагамъ да бѣде ти 2 гр. (Гласове: Изчерпанъ)

Предсѣд.: Подкрѣпа ли се поправката на г. Величкова общо за всички по 2 гр.? (Пада.) Туримъ на гласуване членътъ както си е и моля които сж за него да станатъ прави. (Приема се.)

Чл. 43. Количествата събрани отъ такситѣ, оставатъ въ полза на Областний Кметъ, ако копията сж издадени отъ Окръжното Сѣдилище, а въ полза на чиновникитѣ на гражданското сѣстояние, ако копията сж издадени отъ тѣхъ.

А. Хитовъ: Азъ макаръ да съмъ отъ комисията, но ще предложа да се тури на мѣсто: „въ полза на чиновника на гражданското сѣстояние“ — „въ полза на общинската касса.“

Г. Караджовъ: Подкреямъ предложението на г. Хитова, защото тукъ не може да се мисли, че друго лице ще бѣде чиновникъ, като приехме, че държанието книгитѣ на гражданското сѣстояние се възлага върху кметствата.

В. Нейчовъ: Истина че тая служба се възложи върху кметоветѣ, но тѣ, разбирамъ, сж назначени да изпълняватъ една опредѣлена служба. Тѣ получаватъ заплата толкова скромна и даже не имъ се плаща и това което заслужаватъ. Понеже е така, право е тукъ поне да има за тѣхъ какво-годѣ възнаграждение. Кметоветѣ сж началници на общинитѣ; но тия послѣднитѣ не сж длѣжни да плащатъ за чиновникъ който е областенъ. А кметоветѣ се натоварватъ съ областна служба. Обл. Събрание слѣдователно като натоваря кметоветѣ съ товаръ, който не е за общината, трѣба да ги възнагради. Затова правото отъ такситѣ за преписи да получаватъ тѣ.

Д. Милковскій: Ставамъ да подкрѣпа предложението на г. Хитова, именно за това, че г. Нейчовъ каза, че правото трѣбало да се остави на кметоветѣ, защото изпълнението на тая служба било излишно за тѣхъ та трѣбало да се възнаградятъ. Ако бѣше се приело това само за селскитѣ кметове разбирамъ. Но на нашитѣ градски кметове се плаща както трѣба, което не става ч съ селскитѣ кметове. За това тукъ да оставимъ „въ полза на общинската касса“. Ако е само за селскитѣ кметове, съгласенъ съмъ. Въ градоветѣ излизатъ много свидѣтелства, а при това кметоветѣ си получаватъ рѣдовно заплатата, та за това не трѣба възнаграждение за градскитѣ.

Д. Т. Бракаловъ: Ставамъ да подкрѣпа предложението на г. Нейчова и желая щото да се предвиди тукъ заплата, за да се възнаградятъ кметоветѣ, които натоваряе съ много длѣжности, а ни се свиди да имъ дадемъ петъ пари. По-добръ ние плащаме на Хайрабетизана на когото преди нѣколко време дадохме 3,000 лири. (Смѣхъ.)

А. Хитовъ : Моята поправка е така : „количествата събрани отъ такситъ, оставатъ въ касата на сѣдилището ако копията сѣ издадени отъ него, а — въ полза на общински ковчегъ, ако копията сѣ издадени отъ кметството“.

Предсѣд. : Подкрѣпа ли се това предложение ? (Подкрѣпа се.) Които сѣ за това измѣнение на члена да станатъ прави. (Приема се.)

Д. Т. Бракаловъ : Предлагамъ да се сключатъ разискванията, че главитѣ на всички ни станаха на тъпани.

Предсѣд. : Подкрѣпа ли се предложението на г. Бракалова ? (Подкрѣпа се.) Които сѣ за него да станатъ прави. (Приема се.)

Дневний рѣдъ си остана сѣщия.

Ако има рапортъ отъ нѣкоя комисиѣ да се прочете. (Нѣма.)

Утрѣ първий въпросъ на дневния рѣдъ ще бѣде рапорта на прошегарната комисиѣ. Ще стане прѣвѣрка.

Секр. Руселиевъ : (Чете списъка.)

Предсѣд. : Огѣтствуватъ П. Герджиковъ, Д-ръ Калатиновъ, Д-ръ Владо, Д-ръ Чомаковъ, Франческо и Консуловъ съ отпущъ. Митр. Панаретъ безъ отпущъ.

(Звъни.) Засѣданието се закрива.

(Край на 6 часѣтъ вечерѣта).

Предсѣдатель: *Д-ръ Странски.*

Подпредсѣдатели: { *К. Калчовъ.*
 { *Ив. Х. Петровъ.*

Секретари: { *Д-ръ Данчевъ.*
 { *Я. Руселиевъ.*

Стенографъ: *Ив. А. Шандаровъ.*